

EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS PARLAMENTS

PADOME

Briselē, 2026. gada 13. februārī
(OR. en)

2026/0008(COD)

PE-CONS 6/26

ECOFIN 67
RELEX 87
COEST 58
FIN 108
CSC 70
CODEC 98
ECB

LEĢISLATĪVIE AKTI UN CITI DOKUMENTI

Temats: EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA, ar ko ar ko īsteno
ciešāku sadarbību Ukrainas atbalsta aizdevuma izveidošanā 2026. un
2027. gadam

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2026/...

(... gada ...),

ar ko ar ko īsteno ciešāku sadarbību

Ukrainas atbalsta aizdevuma izveidošanā 2026. un 2027. gadam

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 212. pantu,

Ņemot vērā Padomes Lēmumu (ES) 2026/258 (2026. gada 29. janvāris), ar ko atļauj ciešāku sadarbību, lai izveidotu aizdevumu Ukrainai¹, un jo īpaši tā 1. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru²,

¹ OV L, 2026/258, 2.2.2026., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2026/258/oj>.

² Eiropas Parlamenta 2026.gada 11. februāra nostāja.

tā kā:

- (1) Krievijas Federācijas prezidents 2022. gada 24. februārī paziņoja par “speciālu militāro operāciju” Ukrainā, un Krievijas bruņotie spēki sāka neprovocētu un nepamatotu agresijas karu pret Ukrainu. Minētais prettiesiskais agresijas karš ir klajš Ukrainas teritoriālās integritātes, suverenitātes un neatkarības pārkāpums, kā arī pārkāpj Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu 2. panta 4. punktā noteikto spēka lietošanas aizliegumu, kas ir imperatīva starptautisko tiesību norma, un citus Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu principus.
- (2) Kopš neprovocētā un nepamatotā Krievijas agresijas kara pret Ukrainu sākuma, Savienība, tās dalībvalstis un Eiropas finanšu iestādes ir mobilizējušas vēl nepieredzētu atbalstu Ukrainas ekonomiskajai, sociālajai, finansiālajai un aizsardzības noturībai. Minētais atbalsts apvieno atbalstu no Savienības budžeta, tostarp ārkārtas makrofinansiālu palīdzību, un Eiropas Investīciju bankas un Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankas atbalstu, kas ir pilnībā vai daļēji garantēti no Savienības budžeta, kā arī turpmāku finansiālo atbalstu no dalībvalstīm.

- (3) Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/313³, Lēmums (ES) 2022/1201⁴, Lēmums (ES) 2022/1628⁵ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2463⁶ Ukrainai 2022. un 2023. gadā darīja pieejamu makrofinansiālo palīdzību pavisam 25,2 miljardu EUR apmērā. Minētais atbalsts bija būtisks faktors, kas izšķirīgā brīdī veicināja Ukrainas makroekonomisko un finansiālo noturību.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/313 (2022. gada 24. februāris), ar ko piešķir makrofinansiālo palīdzību Ukrainai (OV L 55, 28.2.2022., 4. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/313/oj>).

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/1201 (2022. gada 12. jūlijs), ar ko piešķir ārkārtas makrofinansiālo palīdzību Ukrainai (OV L 186, 13.7.2022., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1201/oj>).

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2022/1628 (2022. gada 20. septembris), ar ko sniedz ārkārtas makrofinansiālo palīdzību Ukrainai, pastiprina kopējo uzkrājumu fondu ar dalībvalstu garantijām un ar īpašiem uzkrājumiem dažām finanšu saistībām, kuras saistītas ar Ukrainu un kuras garantētas saskaņā ar Lēmumu Nr. 466/2014/ES, un ar ko groza Lēmumu (ES) 2022/1201 (OV L 245, 22.9.2022., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1628/oj>).

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2463 (2022. gada 14. decembris), ar ko izveido instrumentu atbalsta sniegšanai Ukrainai 2023. gadā (makrofinansiālā palīdzība +) (OV L 322, 16.12.2022., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2463/oj>).

- (4) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/792⁷ izveidoja Ukrainas mehānismu kā ārkārtas vidēja termiņa instrumentu, kas, nodrošinot koordināciju un efektivitāti, apvieno divpusējo atbalstu, ko Savienība sniedz Ukrainai ("Ukrainas mehānisms"). Ukrainas mehānisms tika izveidots laikposmam no 2024. līdz 2027. gadam, lai palīdzētu apmierināt Ukrainas finansējuma vajadzības un sekmētu Ukrainas atveseļošanas, atjaunošanas un modernizācijas vajadzību nodrošināšanu, vienlaikus atbalstot Ukrainas reformu centienus tās virzībā uz pievienošanos Savienībai.
- (5) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/2773⁸ izveidoja Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu un sniedza ārkārtas makrofinansiālo palīdzību Ukrainai. Minētā palīdzība bija Savienības ieguldījums G7 iniciatīvā par ātrāku ārkārtas ieņēmumu izmantošanu Ukrainai domātiem aizdevumiem ("*ERA* aizdevumi"), kas kopā palīdzēja Ukrainai novērst finansējuma iztrūkumu 2025. gadam.
- (6) Krievijas agresijas karš pret Ukrainu ir nodarījis milzīgus postījumus Ukrainā, un atveseļošanas un atjaunošanas izmaksas uz 2024. gada 31. decembri ir lēstas 506 000 000 000 EUR apmērā. Turklāt Ukraina ir zaudējusi piekļuvi starptautiskajiem finanšu tirgiem, un tās publiskie ieņēmumi ir ievērojami sarukuši, savukārt publiskie izdevumi ir būtiski palielinājušies. Ņemot vērā iepriekš minēto, var paredzēt, ka turpmākajos gados Ukrainai būs vajadzīgs finansējums ļoti lielā apmērā.

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/792 (2024. gada 29. februāris), ar ko izveido Ukrainas mehānismu (OV L, 2024/792, 29.2.2024.,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>).

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/2773 (2024. gada 24. oktobris), ar ko izveido Ukrainas aizdevumu sadarbības mehānismu un sniedz ārkārtas makrofinansiālu palīdzību Ukrainai (OV L, 2024/2773, 28.10.2024.,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2773/oj>).

- (7) Ukraina 2025. gada 9. septembrī iesniedza oficiālu pieprasījumu Starptautiskajam Valūtas fondam (SVF) par jaunu programmu papildu finansējuma vajadzību segšanai no 2026. līdz 2029. gadam. Minētā programma būtu turpinājums pašreizējai sekmīgi īstenotajai SVF programmai, ievērojot kuru, Ukraina ir pabeigusi astoņas pārskatīšanas, tomēr programma arī ņem vērā, ka Krievijas agresijas karš turpinās. SVF spēja turpināt jauno programmu ir atkarīga no pietiekamu finanšu garantiju saņemšanas no citiem partneriem, tostarp Savienības.
- (8) Neraugoties uz pašreizējiem starptautiskajiem centieniem panākt miermīlīgu konflikta atrisinājumu, Krievijas agresijas kara pret Ukrainu ieilgšana ir nodarījusi būtiskus postījumus Ukrainas kritiskajai aizsardzības, civilajai un enerģētikas infrastruktūrai, tāpēc ir jāmobilizē ievērojami papildu resursi, lai apmierinātu Ukrainas tūlītējās finansējuma vajadzības.
- (9) Krievijas agresijas karš pret Ukrainu ir stratēģisks ģeopolitisks drauds Savienībai kopumā un liek dalībvalstīm būt spēcīgām un vienotām. Tāpēc ir būtiski, lai Savienības atbalsts tiktu izmantots ātri un spētu elastīgi pielāgoties tūlītējas palīdzības sniegšanas un īstermiņa atveseļošanas vajadzībām ceļā uz turpmāku atjaunošanu.

- (10) Saskaņā ar pantiem par Valstu atbildību par starptautiski prettiesiskām darbībām, kurus 2001. gadā Apvienoto Nāciju Organizācijas Starptautisko tiesību komisija pieņēma savā piecdesmit trešajā sesijā un kurus Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālā asambleja ņēma vērā Rezolūcijā 56/83, un starptautiskajām paražu tiesībām Krievijai kā atbildīgajai valstij ir pienākums pilnībā atlīdzināt kaitējumu, ko radījis tās agresijas karš pret Ukrainu.
- (11) Padomes Lēmums (KĀDP) 2022/335⁹ un Padomes Regula (ES) 2022/334¹⁰ aizliedz darījumus, kas saistīti ar Krievijas Centrālās bankas rezervju, kā arī aktīvu pārvaldību, tostarp darījumus ar ikvienu juridisku personu, vienību vai struktūru, kas rīkojas Krievijas Centrālās bankas vārdā vai saskaņā ar tās norādījumiem. Eiropadome savos 2024. gada 27. jūnija, 17. oktobra un 19. decembra secinājumos norādīja, ka, ievērojot Savienības tiesību aktus, Krievijas aktīviem būtu jāpaliek imobilizētiem, kamēr Krievija nebūs izbeigusi agresijas karu pret Ukrainu un kompensējusi minētā kara radītos postījumus.

⁹ Padomes Lēmums (KĀDP) 2022/335 (2022. gada 28. februāris), ar ko groza Lēmumu 2014/512/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā (OV L 57, 28.2.2022., 4. lpp.,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/335/oj>).

¹⁰ Padomes Regula (ES) 2022/334 (2022. gada 28. februāris), ar kuru groza Padomes Regulu (ES) Nr. 833/2014 par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar Krievijas darbībām, kas destabilizē situāciju Ukrainā (OV L 57, 28.2.2022., 1. lpp.,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/334/oj>).

- (12) Turklāt Padomes Regula (ES) 2025/2600¹¹ uz laiku aizliedz pārvest Krievijas Centrālās bankas aktīvus vai rezerves, līdz Krievija būs izbeigusi agresijas karu pret Ukrainu, Krievija maksā reparācijas Ukrainai tādā apjomā, kāds ir nepieciešams, lai nodrošinātu atjaunošanu bez nelabvēlīgām ekonomiskām vai finansiālām sekām Savienībai, un Krievijas darbības saistībā ar tās agresijas karu pret Ukrainu ir objektīvi pārstājušas radīt nopietnu smagu grūtību risku Savienības un tās dalībvalstu ekonomikai.

¹¹ Padomes Regula (ES) 2025/2600 (2025. gada 12. decembris) par ārkārtas pasākumiem, ar kuriem risina nopietnās ekonomiskās grūtības, ko izraisījušas Krievijas darbības saistībā ar agresijas karu pret Ukrainu (OV L, 2025/2600, 13.12.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2600/oj>).

- (13) Eiropadome savos 2025. gada 18. decembra secinājumos vienojās piešķirt Ukrainai aizdevumu 90 000 000 000 EUR apmērā 2026. un 2027. gadam, pamatojoties uz Savienības budžeta manevrēšanas telpas atbalstītiem Savienības aizņēmumiem kapitāla tirgos. Eiropadomes secinājumos ir arī noteikts, ka ar ciešāku sadarbību, ievērojot Līguma par Eiropas Savienību (LES) 20. pantu, jebkāda Savienības budžeta resursu mobilizācija kā garantija minētajam aizdevumam neietekmēs Čehijas Republikas, Ungārijas un Slovākijas finanšu saistības. Tajā pašā dienā 25 dalībvalstis vienojās, ka Ukrainai šis aizdevums būtu jāatmaksā tikai pēc reparāciju saņemšanas. Līdz tam Krievijas Centrālās bankas aktīviem būtu jāpaliek imobilizētiem, un Savienībai būtu jāpatur tiesības tos izmantot aizdevuma atmaksai, pilnībā ievērojot Savienības un starptautiskās tiesības. Minētās dalībvalstis uzsvēra, ka saistībā ar aizdevumu svarīgi ir šādi elementi: Eiropas un Ukrainas aizsardzības rūpniecības stiprināšana; Ukraina turpina uzturēt tiesiskumu, tostarp cīņu pret korupciju; un dažu dalībvalstu drošības un aizsardzības politikas īpašās iezīmes un visu dalībvalstu drošības un aizsardzības intereses.
- (14) Padome 2026. gada 29. janvārī pieņēma Lēmumu (ES) 2026/258, ar ko atļauj ciešāku sadarbību starp Beļģiju, Bulgāriju, Dāniju, Vāciju, Igauniju, Īriju, Grieķiju, Spāniju, Franciju, Horvātiju, Itāliju, Kipru, Latviju, Lietuvu, Luksemburgu, Maltu, Nīderlandi, Austriju, Poliju, Portugāli, Rumāniju, Slovēniju, Somiju un Zviedriju, lai izveidotu aizdevumu Ukrainai.

- (15) Ņemot vērā Ukrainas finanšu stāvokli un to, ka Ukrainai ir kritiski nepieciešams rast resursus, lai vērstos pret Krievijas agresiju un, ja iespējams, veiktu atjaunošanu, ir lietderīgi, ka Savienība sniedz papildu atbalstu, lai risinātu Ukrainas steidzamās finansēšanas vajadzības un veicinātu SVF programmas īstenošanu. Šajā nolūkā ir lietderīgi izveidot instrumentu Savienības atbalsta sniegšanai Ukrainai 2026. un 2027. gadā aizdevuma veidā, kas atmaksājams no reparācijām, kuras Krievijai jāmaksā ("Ukrainas atbalsta aizdevums").
- (16) Ukrainas atbalsta aizdevumam būtu jāsniedz Ukrainai finansiāla palīdzība paredzamā, nepārtrauktā, sakārtotā, elastīgā veidā un savlaicīgi, lai atbalstītu Ukrainu tās finansējuma un aizsardzības vajadzību segšanā, jo īpaši to vajadzību segšanā, kas rodas Krievijas agresijas kara pret Ukrainu dēļ. Konkrētāk, ar Ukrainas atbalsta aizdevumu būtu jāatbalsta makrofinansiālā stabilitāte Ukrainā un jāatvieglo tās ārējā finansēšana, kā arī jāatbalsta Ukrainas aizsardzības industrijas spējas, izmantojot ekonomisko, finansiālo un tehnisko sadarbību, tādējādi palīdzot nodrošināt Ukrainai kvalitatīvu militāro priekšrocību.
- (17) Ar Ukrainas atbalsta aizdevumu, ievērojot nosacījumus, būtu jāsniedz atbalsts Ukrainai aizdevuma veidā līdz 90 000 000 000 EUR. Ievērojot pareizas finanšu pārvaldības principu, Komisijai Ukrainas atbalsta aizdevums būtu jādara pieejams Ukrainai maksājumos, kurus var izmaksāt vienā vai vairākās daļās.

- (18) Atbalsts Ukrainai no Ukrainas atbalsta aizdevuma būtu jādara pieejams ar priekšnosacījumu, ka Ukraina turpina uzturēt un ievērot efektīvus demokrātijas mehānismus, tostarp daudzpartiju parlamentāro sistēmu un tiesiskumu, un garantēt cilvēktiesību, tostarp pie minoritātēm piederošu cilvēku tiesību, ievērošanu. Tiesiskuma uzturēšanai un ievērošanai būtu jāietver korupcijas apkarošana.
- (19) Finansiālā un ekonomiskā palīdzība, kas pieejama no Ukrainas atbalsta aizdevuma, būtu jādara pieejama Ukrainai atbilstoši tās finansējuma vajadzībām. Šajā nolūkā Ukrainai būtu jāiesniedz Ukrainas finansēšanas stratēģija, kurā izklāstītas Ukrainas finansēšanas vajadzības un avoti. Minētajā Ukrainas finansēšanas stratēģijā būtu jāiekļauj galvenā informācija par Ukrainas budžetu, finansiālo un ekonomisko situāciju, kā arī atbalstu, ko Ukraina saņem no starptautiskās sabiedrības.

- (20) Komisijai bez nepamatotas kavēšanās būtu jānovērtē Ukrainas finansēšanas stratēģija un jārīkojas ciešā sadarbībā ar Ukrainu. Ņemot vērā Ukrainas ievērojamās vajadzības gan pēc budžeta palīdzības, gan palīdzības aizsardzības industrijas spējām, kā arī ierobežojumus, kas dažiem ārējiem partneriem ir attiecībā uz atbalsta sniegšanu, ir lietderīgi noteikt Ukrainas atbalsta aizdevuma indikatīvu sadalījumu starp minētajām divām finansējuma vajadzībām. Minētajam sadalījumam vajadzētu gan nodrošināt to Ukrainas finansējuma vajadzību pilnīgu apmierināšanu, kuras SVF ir aprēķinājis 2026. gadam, gan būt indikatīvam, lai atspoguļotu mainīgos apstākļus, kam var būt ietekme uz Ukrainas finansējuma vajadzībām, un lai nodrošinātu, ka minētās vajadzības arī turpmāk tiek risinātas paredzamā, nepārtrauktā, sakārtotā, elastīgā veidā un savlaicīgi. Novērtējot Ukrainas finansēšanas stratēģiju, Komisijai būtu jāapsver, vai gaidāmais ārējā finansējuma iztrūkums atbilst minētajam indikatīvajam sadalījumam.

- (21) Ņemot vērā noteikto pasākumu finansiālās ietekmes nozīmīgumu, īstenošanas pilnvaras būtu jāpiešķir Padomei, kurai būtu jāīrkojas, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu. Padomei Ukrainas finansēšanas stratēģijas novērtējums būtu jāapstiprina ar īstenošanas lēmumu, ko tai būtu jācenšas pieņemt bez nepamatotas kavēšanās. Minētajā īstenošanas lēmumā būtu jānosaka palīdzības summa, kas jādara pieejama Ukrainai, lai palīdzētu īstenot Ukrainas finansēšanas stratēģiju, tostarp budžeta palīdzības summa un summa Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam.
- (22) Būtu jādara pieejama finansiāla un ekonomiska palīdzība budžeta palīdzības veidā, lai atbalstītu Ukrainu tās finansējuma vajadzību segšanā. Šajā regulā paredzētajai finansiālajai un ekonomiskajai palīdzībai būtu jāsniedz svarīgs ieguldījums Ukrainas pēckara ekonomikas atveseļošanā, ilgtermiņa izaugsmē un labklājībā, un tam visam būs svarīga nozīme turpmākā miera līgumā. Lai nodrošinātu elastību minēto vajadzību apmierināšanā, ir lietderīgi paredzēt iespēju nogādāt atbalstu vairākos veidos: kā makrofinansiālu palīdzību un kā aizdevumu, kas īstenojams, ievērojot Regulas (ES) 2024/792 III nodaļu.

- (23) Ukrainas mehānisms ir vidēja termiņa instruments, kura mērķis ir atbalstīt Ukrainas atveseļošanu un atjaunošanu, pakāpenisku integrāciju iekšējā tirgū, kā arī cita starpā tādu politisko, institucionālo, tiesisko, administratīvo, sociālo un ekonomisko reformu pieņemšanu un īstenošanu, kas saistībā ar vēlmi nākotnē pievienoties Savienībai ir vajadzīgas, lai pielāgotos Savienības vērtībām un pakāpeniski pielāgotos Savienības noteikumiem, standartiem, politikai un praksei (“*acquis*”), tādējādi veicinot savstarpēju stabilitāti, drošību, mieru, labklājību un ilgtspēju. Tādēļ ir lietderīgi paredzēt, ka summas, kas izriet no Ukrainas atbalsta aizdevuma, tiek izmantotas Ukrainas mehānisma ietvaros. Regulas (ES) 2024/792 III nodaļa nosaka, ka finansējums Ukrainai tiek sniegts pēc tam, kad ir apmierinoši izpildīti nosacījumi, kas paredzēti Ukrainas plānā, kurā izklāstīta Ukrainas reformu un investīciju programma. Ukrainas plāns būtu jāatjaunina, lai atspoguļotu minēto papildu budžeta palīdzību, arī tiesiskuma stiprināšanas un korupcijas apkarošanas pasākumus.

- (24) Makrofinansiālai palīdzībai vajadzētu būt saistītai ar politikas nosacījumiem, kas jānosaka saprašanās memorandā (SM). SM būtu jāiekļauj pamatīgas un vērienīgas Ukrainas reformu saistības, tostarp tās, kuru mērķis ir stiprināt ieņēmumu mobilizāciju, lai atbalstītu Ukrainas finansējuma vajadzības, un novērst korupcijas pamatcēloņus publiskajās finansēs, tostarp uzlabojot publisko izdevumu ilgtspēju un kvalitāti un uzlabojot publisko finanšu pārvaldības sistēmu efektivitāti, pārredzamību un pārskatatbildību. Ukrainai vajadzētu būt iespējai šādu makrofinansiālo palīdzību izmantot, lai palīdzētu finansēt kompensāciju reparācijas veidā tām personām, kurām nodarīts kaitējums Krievijas prettiesisko darbību dēļ, tostarp ar Eiropas Padomes aizgādībā izveidotās Ukrainas prasījumu komisijas starpniecību. Padomes īstenošanas lēmumā, ar ko apstiprina Ukrainas finansēšanas stratēģijas novērtējumu, būtu jānosaka makrofinansiālās palīdzības maksājumu maksimālais skaits un indikatīvā vērtība. Ņemot vērā pareizas finanšu pārvaldības principu un lai atvieglotu Ukrainas iestāžu likviditātes pārvaldību un nodrošinātu paredzamību, makrofinansiālo palīdzību principā vajadzētu izmaksāt ne vairāk kā četros maksājumos.

- (25) Lai nodrošinātu vienotus šīs regulas īstenošanas nosacījumus un panāktu efektivitāti, būtu jāpiešķir Komisijai pilnvaras risināt sarunas par makrofinansiālās palīdzības nosacījumiem ar Ukrainas iestādēm iesaistīto dalībvalstu pārstāvju komitejas (“komiteja”) uzraudzībā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011¹². Ņemot vērā to, cik liela ietekme var būt palīdzībai, ir lietderīgi paredzēt, ka ir jāizmanto pārbaudes procedūra, kas precizēta Regulā (ES) Nr. 182/2011. Ņemot vērā Ukrainas atbalsta aizdevuma apmēru, saprašanās memoranda pieņemšanai, kā arī jebkurai reparāciju aizdevuma samazināšanai vai atcelšanai būtu jāpiemēro pārbaudes procedūra.

¹² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (26) Ukrainas atbalsta aizdevumam būtu jāsniedz finansiāla un ekonomiska palīdzība Ukrainai kā valstij, kurā notiek karš un kuras finanšu stabilitāte ir nesaraucami saistīta ar tās spēju aizstāvēties pret Krievijas agresiju un ir atkarīga no minētās spējas. Tādēļ ir pamatoti, ka konkrēta summa no Ukrainai sniegtās finansiālās un ekonomiskās palīdzības tiek izmantota, lai palielinātu Ukrainas spēju apmierināt budžeta vajadzības saistībā ar Ukrainas spēju stiprināt savas aizsardzības un militārās spējas, tādējādi palīdzot nodrošināt Ukrainai kvalitatīvu militāro priekšrocību. Minētā finansiālā un ekonomiskā palīdzība būtu jāsniedz ar mērķi ļaut Ukrainai veikt steidzamas un lielas publiskās investīcijas, lai atbalstītu Ukrainas aizsardzības industriju un veicinātu tās integrāciju Eiropas aizsardzības industrijā, reaģējot uz pašreizējo krīzes situāciju un pēc tās. Minētajai finansiālajai un ekonomiskajai palīdzībai būtu jāveicina Ukrainas aizsardzības tehnoloģiskās un industriālās bāzes rekonstrukcija, atveseļošana un modernizācija, lai palielinātu tās aizsardzības industriālo gatavību, ņemot vērā tās pakāpenisku turpmāku integrāciju Eiropas aizsardzības tehnoloģiskajā un industriālajā bāzē un atbalstot aizsardzības ražojumu un citu aizsardzības vajadzībām izmantojamu ražojumu savlaicīgu pieejamību, izmantojot sadarbību starp Savienību un Ukrainu.

- (27) Finansiālā un ekonomiskā palīdzība, ko sniedz, lai atbalstītu Ukrainas aizsardzības industrijas spējas, būtu jādara pieejama darbībām, izdevumiem un pasākumiem saistībā ar aizsardzības ražojumiem vai citiem aizsardzības vajadzībām izmantojamiem ražojumiem, kuri atbilst konkrētiem atbilstības kritērijiem. Lai steidzami stiprinātu Ukrainas aizsardzības tehnoloģisko un industriālo bāzi efektīvā un autonomā veidā, minētie atbilstības kritēriji būtu jāstrukturē tā, lai darbības, izdevumus un pasākumus, kuru mērķis ir atbalstīt Ukrainas aizsardzības industrijas spējas, novirzītu Ukrainas aizsardzības tehnoloģiskās un industriālās bāzes atjaunošanai, atveseļošanai un modernizācijai, ņemot vērā tās pakāpenisku turpmāku integrāciju Eiropas aizsardzības tehnoloģiskajā un industriālajā bāzē. Minētajā kontekstā tad, kad tiek kontrolēts, vai ražotājus nekontrolē trešās valstis vai trešo valstu subjekti, kontrole būtu jāsaprot kā spēja izšķiroši ietekmēt tiesību subjektu tiešā veidā vai netieši, ar viena vai vairāku tiesību subjektu starpniecību.

- (28) Lai Ukraina varētu izmantot finansiālo un ekonomisko palīdzību apstākļiem vispiemērotākajā veidā, ir lietderīgi ļaut Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam paredzētos līdzekļus izlietot, izmantojot dažādas īstenošanas metodes, kas atspoguļo vajadzību daudzveidību. Līdzekļus var ieguldīt arī Ukrainas atbalsta instrumentā, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2025/2643¹³, Ukrainas investīciju satvarā, kas izveidots ar Regulu (ES) 2024/792, attiecībā uz divējāda lietojuma precēm, vai citās Savienības programmās. Turklāt līdzekļiem būtu jādod iespēja Ukrainai iesaistīties apjomīgā intervencē pieprasījumā pēc aizsardzības ražojumiem, lai radītu piemērotus apstākļus, kas stimulē apjomīgas investīcijas ražošanas jaudas palielināšanā un jaunu ražojumu izstrādē. Minētajā nolūkā būtu jāļauj Ukrainai līdzekļus izmantot, lai masveidā iepirktu aizsardzības ražojumus, kas izgatavoti no Ukrainas aizsardzības tehnoloģiskās un industriālās bāzes un Eiropas aizsardzības tehnoloģiskās un industriālās bāzes, veicot iepirkumus saskaņā ar instrumentu “Rīcība Eiropas drošības labā” (“*SAFE* instruments”), kas izveidots ar Padomes Regulu (ES) 2025/1106¹⁴, vai, ar nosacījumu, ka tiek veikta validācija, saskaņā ar citām īstenošanas metodēm.

¹³ Eiropas Parlamenta un Regula (ES) 2025/2643 (2025. gada 16. decembris), kas izveido Eiropas Aizsardzības industrijas programmu un pasākumu satvaru aizsardzības ražojumu savlaicīgas pieejamības un piegādes nodrošināšanai (“*EDIP* regula”) (OV L, 2025/2643, 29.12.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2643/oj>).

¹⁴ Padomes Regula (ES) 2025/1106 (2025. gada 27. maijs), ar ko izveido instrumentu “Rīcība Eiropas drošības labā, stiprinot Eiropas aizsardzības industriju” (*SAFE*) (OV L, 2025/1106, 28.5.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj>).

- (29) Būtu jāparedz papildu nosacījumi attiecībā uz konkrētiem aizsardzības ražojumiem, kuru pamatā esošās tehnoloģijas Savienībā nav plaši pieejamas un kurus var būt grūti plašā mērogā aizstāt, tādiem kā pretgaisa un pretraķešu aizsardzības sistēmām un stratēģiskajiem veicinātājiem, lai nodrošinātu, ka Ukrainas bruņotajiem spēkiem ir rīcības brīvība saistībā ar minētajiem ražojumiem bez trešo valstu noteiktiem ierobežojumiem. Tāpēc attiecībā uz šādiem aizsardzības ražojumiem ražotājam vajadzētu būt iespējai bez trešo valstu vai trešo valstu subjektu noteiktiem ierobežojumiem lemt par iepirkto aizsardzības ražojumu konstrukcijas noteikšanu, pielāgošanu vai attīstīšanu, arī juridiskām pilnvarām aizstāt vai demontēt tos komponentus, uz kuriem attiecas trešo valstu vai trešo valstu subjektu noteikti ierobežojumi.

- (30) Lai nodrošinātu šīs regulas raitu īstenošanu saistībā ar *SAFE* instrumentu, ir lietderīgi piemērot līdzīgus atbilstības kritērijus. *SAFE* instruments atbalsta Regulā (ES) 2025/1106 noteikto aizsardzības ražojumu iepirkumu. Padome ir vienojusies par to ražojumu sarakstu, kuri ietilpst 1. un 2. kategorijā, un minētais saraksts ir izrādījies pietiekams, lai būtu iespējams atbalstīt dalībvalstīm vajadzīgo ražojumu, tostarp pretgaisa aizsardzības platformu, iepirkumu. Ņemot vērā pastāvīgi mainīgo situāciju kaujaslaukā, ir būtiski novērst to, ka atbalstāmo ražojumu saraksts ierobežo Ukrainas iespējas saņemt tai nepieciešamo palīdzību. Ņemot vērā to, ka Ukraina ir valsts, kurā notiek karš, un tās spēja aizsargāt savu teritoriju varētu būt atkarīga no attiecīgā ražojuma pieejamības ļoti īsā termiņā, būtu jāļauj Ukrainai iepirkt ražojumus, kas neatbilst minētajiem atbilstības nosacījumiem tad, ja vai nu nav iespējams iepirkt alternatīvu ražojumu vai arī, ja ir steidzama vajadzība pēc kāda ražojuma piegādes. Tas var ietvert, bet ne tikai, pretgaisa un pretraķešu aizsardzības sistēmas, tostarp pārtvērējus, un iznīcinātāju munīciju un rezerves daļas, kā arī tāldarbības triecienu (ienaidnieka aizmugurē) spējas. Jebkuras atkāpes gadījumā ražojuma piegādes laikam vajadzētu būt samērīgam ar situācijas steidzamību un Ukrainas tūlītējām operatīvajām vajadzībām.

Minētajā nolūkā Ukrainai, lai pierādītu, ka atkāpe ir nepieciešama, būtu jāsniedz Komisijai informācija, kas tai ir pamatoti pieejama, – jo kamēr notiek karš un Ukrainas vajadzības ir steidzamas, no Ukrainas nebūtu jāprasa veikt plašu tirgus izpēti. Lai nodrošinātu vienotus šīs regulas īstenošanas nosacījumus un panāktu efektivitāti, būtu jāpiešķir Komisijai pilnvaras pārbaudīt šādus atkāpes pieprasījumus komitejas uzraudzībā saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011. Ņemot vērā to, cik liela ietekme var būt palīdzībai, ir lietderīgi paredzēt, ka ir jāizmanto pārbaudes procedūra, kas precizēta Regulā (ES) Nr. 182/2011. Ņemot vērā ārkārtas situāciju, ko izraisījis Krievijas agresijas karš pret Ukrainu, un nepieciešamību laikus darīt pieejamus aizsardzības ražojumus, ir lietderīgi atsaukties uz pienācīgi pamatotu gadījumu, kas minēts Regulas (ES) Nr. 182/2011 3. panta 3. punktā, lai komiteja varētu sniegt atzinumu termiņā, ko komitejas priekšsēdētājs var noteikt atbilstīgi jautājuma steidzamībai. Vajadzības gadījumā būtu jāizmanto minētās regulas 3. panta 5. punktā minētā rakstveida procedūra.

- (31) Lai trešās valstis varētu sniegt ieguldījumu palīdzībā Ukrainai, vienlaikus aizsargājot Savienības un dalībvalstu drošības un aizsardzības intereses un ņemot vērā spēkā esošos nolīgumus *SAFE* instrumenta ietvaros, ir lietderīgi paredzēt iespēju atbilstības kritērijus attiecināt arī uz trešām valstīm, kas nav Ukraina un EEZ EBTA valstis, kuras nepārkāpj Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības intereses, ar noteikumu, ka minētās trešās valstis ir noslēgušas nolīgumu ar Savienību saskaņā ar Regulas 2025/1106 17. pantu vai – kad tās nav noslēgušas šādu nolīgumu – ar noteikumu, ka šādas valstis ir noslēgušas drošības un aizsardzības partnerību ar Savienību, sniedz ievērojamu finansiālu un militāru atbalstu Ukrainai un sniedz taisnīgu un samērīgu finansiālu ieguldījumu, ievērojot principu, ka jebkuram nolīgumam ar trešo valsti jābūt balstītam uz tiesību un pienākumu līdzsvaru un trešai valstij nevajadzētu būt tādām pašām tiesībām un ieguvumiem kā iesaistītajai dalībvalstij. Tāpēc šāda iespēja būtu jāattiecina tikai uz konkrētiem aizsardzības ražojumiem, ņemot vērā Ukrainas tūlītējās operatīvās vajadzības, jo īpaši koncentrējoties uz pretgaisa un pretraķešu aizsardzības sistēmām, munīciju un raķetēm, droniem un saistītām pret-dronu sistēmām, artilērijas sistēmām, tostarp dziļās precizitātes streika spējām, stratēģiskajiem veicinātājiem, piemēram, bet ne tikai, stratēģiskajiem aviopārvadājumiem, degvielas uzpildi lidojumā, C4ISTAR sistēmām, kā arī kosmosa aktīviem un pakalpojumiem.

- (32) Attiecībā uz trešām valstīm, kas ir noslēgušas nolīgumu ar Savienību saskaņā ar Regulas (ES) 2025/1106 17. pantu, Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 290. pantu nolūkā papildināt šo regulu. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu¹⁵. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.

¹⁵ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj.

- (33) Ņemot vērā noteikto pasākumu finansiālās ietekmes nozīmīgumu un lai nodrošinātu konsekvenci starp dažādām Savienības ārējās darbības jomām, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Padomei, kurai būtu jārīkojas, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu par iespēju attiecināt atbilstības noteikumus arī uz trešām valstīm, kas nav noslēgušas nolīgumu ar Savienību saskaņā ar Regulas (ES) 2025/1106 17. pantu. Padomei būtu jārīkojas ar īstenošanas lēmumu, ko tai būtu jācenšas pieņemt bez nepamatotas kavēšanās. Minētajam īstenošanas lēmumam būtu jānosaka attiecībā uz katru trešo valsti, kuri aizsardzības ražojumi ir jādara pieejami Ukrainai, ņemot vērā attiecīgās trešās valsts sniegtā finansiālā ieguldījuma summu un Ukrainai sniegtā finansiālā un militārā atbalsta apmēru.
- (34) Šī regula neskar piemērojamās starptautiskās tiesības, kas aizliedz konkrētu aizsardzības ražojumu un tehnoloģiju lietošanu, izstrādi vai ražošanu.

- (35) Palīdzība, ko sniedz, lai atbalstītu Ukrainas aizsardzības industrijas spējas, būtu jāīsteno saskaņā ar pareizas finanšu pārvaldības principiem, kas nodrošina Savienības finanšu interešu aizsardzību, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, *Euratom*) 2024/2509¹⁶ 223. panta 4. punktā. Sīki izstrādātas prasības šajā sakarā varētu tikt iekļautas vienošanās dokumentā, kas jāparaksta starp Komisiju un Ukrainu. Turklāt, lai pārvaldītu finansiālo un ekonomisko palīdzību, kas saņemta Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam, Ukrainai būtu jāatver vienots konts, caur kuru pārvaldīt minēto palīdzību, un Komisijai vajadzētu būt iespējai minēto kontu pārraudzīt.
- (36) Lai atbalstītu palīdzības īstenošanu Ukrainas Aizsardzības industrijas spēju atbalstam, Komisijai būtu jāizveido Ukrainas Aizsardzības industrijas spēju ekspertu grupa. Minētajai ekspertu grupai būtu jāsniedz konsultācijas Komisijai jautājumos, kas saistīti ar palīdzību, ko sniedz, lai atbalstītu Ukrainas aizsardzības industrijas spējas.
- (37) Komisijai būtu jāpārtrauga, kā tiek īstenota palīdzība, ko sniedz Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam, ietverot jo īpaši ražojumu piegādi. Šajā nolūkā būtu jāizveido dažādi uzraudzības pasākumi atbilstoši dažādajām īstenošanas metodēm.

¹⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2024/2509 (2024. gada 23. septembris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (38) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/81/EK¹⁷ cita starpā attiecas uz atbilstoša tiesiskā regulējuma izveidi attiecībā uz iepirkuma procedūru koordinēšanu līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanai, lai izpildītu dalībvalstu drošības prasības un pienākumus, kas izriet no LESD. Lai sasniegtu minēto mērķi, Direktīva 2009/81/EK jo īpaši paredz risināt krīzes situācijas, it sevišķi paredzot īpašus noteikumus, kas piemērojami krīzes izraisītos steidzamos gadījumos, piemēram, saīsinot piedāvājumu saņemšanas termiņus un paredzot iespēju izmantot sarunu procedūru bez paziņojuma par līgumu iepriekšējas publicēšanas. Tomēr dažos steidzamos gadījumos minētie noteikumi varētu būt nepietiekami, jo īpaši tad, ja krīzes izraisīto steidzamību var risināt tikai tā, ka Ukraina un vismaz viena iesaistītā dalībvalsts iesaistās kopīgā iepirkumā. Minētajos gadījumos bieži vien vienīgais risinājums, kurš nodrošina minēto valstu drošības intereses, ir atvērt esošu iesaistītās dalībvalsts pamatnolīgumu vai līgumu Ukrainas līgumslēdzējām iestādēm, pat ja Ukraina sākotnēji nebija tā puse un pat ja sākotnējā pamatnolīgumā vai līgumā šāda iespēja nav paredzēta. Tā kā minētās iespējas nav paredzētas Direktīvā 2009/81/EK šīs regulas spēkā stāšanās brīdī, šī regula paredz iespēju papildināt minēto direktīvu vai atkāpties no tās pašreizējā krīzes situācijā, kas izriet no Krievijas agresijas kara pret Ukrainu, ar noteikumu, ka ir saņemta tā uzņēmuma piekrišana, kurš noslēdzis pamatnolīgumu vai līgumu. Attiecībā uz papildu daudzumiem Ukrainai – Ukrainas līgumslēdzējām iestādēm būtu jābauda tādi paši nosacījumi kā sākotnējai līgumslēdzējai iestādei, kas noslēdza sākotnējo pamatnolīgumu vai līgumu. Turklāt būtu jāveic atbilstīgi pārredzamības pasākumi, lai nodrošinātu, ka tiek informētas visas potenciāli ieinteresētās personas.

¹⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/81/EK (2009. gada 13. jūlijs), ar kuru koordinē procedūras attiecībā uz to, kā līgumslēdzējas iestādes vai subjekti, kas darbojas drošības un aizsardzības jomā, piešķir noteiktu būvdarbu, piegādes un pakalpojumu līgumu slēgšanas tiesības, un ar kuru groza Direktīvas 2004/17/EK un 2004/18/EK (OV L 216, 20.8.2009., 76. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj>).

- (39) *SAFE* instruments paredz finansiālu palīdzību dalībvalstīm, ļaujot tām veikt steidzamas un lielas publiskās investīcijas Eiropas aizsardzības industrijas atbalstam, reaģējot uz krīzes situāciju, ko izraisījusi Savienības drošības situācijas krasa pasliktināšanās. Ar minēto instrumentu Savienība sāka atbalstīt dalībvalstis, lai tās varētu ātri veikt pasūtījumus, stimulējot aizsardzības industriju ļoti īsā termiņā investēt ražošanas jaudu stiprināšanā, lai līdz 2030. gadam varētu apmierināt dalībvalstu vajadzības. Turklāt šai regulai būtu jāatbalsta Ukrainas pasūtījumu izvietošana Eiropas aizsardzības tehnoloģiskajā un industriālajā bāzē, lai atbalstītu sadarbību starp Eiropas aizsardzības tehnoloģisko un industriālo bāzi un Ukrainas aizsardzības tehnoloģisko un industriālo bāzi. Tik ārkārtīgi liels pieprasījums pēc plaša aizsardzības ražojumu klāsta rada nenovēršamu risku, ka tiks būtiski negatīvi ietekmēta iekšējā tirgus pienācīga darbība. Lai novērstu minēto risku un ņemot vērā šīs regulas mērķi, kā arī ņemot vērā Ukrainas īpašo situāciju, var izrādīties, ka, lai nodrošinātu aizsardzības ražojumu iekšējā tirgus un tā piegādes ķēžu pienācīgu darbību, ir noteikti Savienības līmenī jāveic prioritātes noteikšanas pasākumi ar mērķi nodrošināt attiecīgo aizsardzības ražojumu pieejamību. Minētajā sakarā Komisijai vajadzētu būt iespējai pēc iesaistītās dalībvalsts pieprasījuma izmantot prioritārus pieprasījumus, lai veicinātu aizsardzības ražojumu piegādi nolūkā sasniegt šīs regulas mērķi.

- (40) Prioritāriem pieprasījumiem būtu jāsasvāra no Komisijas pieprasījumiem, kas pēc iesaistītās dalībvalsts iniciatīvas iesniegti attiecīgajiem ekonomikas dalībniekiem, kuri iedibināti Savienībā, pieņemt krīzes gadījumā būtisku ražojumu pasūtījumus vai piešķirt tiem prioritāti. Minētie prioritārie pieprasījumi būtu jāizmanto tikai tad, ja tas ir nepieciešami un samērīgi, lai nodrošinātu aizsardzības piegādes ķēžu normālu darbību, un to mērķim jābūt sniegt atbalstu Ukrainai, ja tai rodas nopietnas grūtības vai nu veikt pasūtījumu, vai izpildīt līgumu par aizsardzības ražojumu piegādi. Ekonomikas dalībniekiem vajadzētu būt iespējai atteikties no prioritāra pieprasījuma. Prioritārais pieprasījums būtu jāpieņem, pamatojoties uz objektīviem, faktiskiem, izmērāmiem un pamatotiem datiem. Tajā būtu jāņem vērā uzņēmumu likumīgās intereses, kā arī izmaksas un pūles, kas vajadzīgas, lai mainītu ražošanas secību. Ja prioritāru pieprasījumu pieņem, pienākumam to izpildīt vajadzētu prevalēt pār izpildes pienākumiem saskaņā ar privāttiesībām vai publiskajām tiesībām. Ņemot vērā to, cik svarīgi ir nodrošināt tādu krīzē būtisku preču piegādi, kas ir absolūti nepieciešamas iekšējā tirgus un tā piegādes ķēžu pareizai darbībai, pienākuma izpildīt prioritāru pieprasījumu ievērošanai nevajadzētu nozīmēt atbildību pret trešām personām par kaitējumu, kas varētu rasties dalībvalsts tiesību aktos reglamentēto līgumsaistību pārkāpuma rezultātā, ciktāl līgumsaistību pārkāpums bija nepieciešams, lai nodrošinātu atbilstību noteiktajām prioritātēm. Ja ekonomikas dalībnieks ir skaidri akceptējis prioritāru pieprasījumu un Komisija pēc šādas akceptēšanas ir pieņēmusi īstenošanas aktu, ekonomikas dalībniekam būtu jāievēro visi minētā īstenošanas akta nosacījumi. Ja ekonomikas dalībnieks neievēro īstenošanas aktā paredzētos nosacījumus, tam būtu jāzaudē gūtais labums no atbrīvojuma no līgumiskās atbildības. Ja neievērošana ir tīša vai tās pamatā ir rupja neuzmanība, Komisijai vajadzētu būt iespējai attiecīgajam ekonomikas dalībniekam piemērot naudas sodu, ievērojot proporcionalitātes principu.

- (41) Ņemot vērā to, ka konkrētas summas būtu jādara pieejamas budžeta palīdzībai un palīdzībai, ko sniedz, lai atbalstītu Ukrainas aizsardzības industrijas spējas, būtu jānodrošina saskanība un papildināmība to attiecīgajā īstenošanā.
- (42) Šī regula būtu jāpieņem, neskarot dažu dalībvalstu drošības un aizsardzības politikas īpašās iezīmes.

- (43) Šo regulu nepiemēro dalībvalstīm, kas nav iesaistītas ciešākajā sadarbībā. Šajā sakarībā būtu jāatgādina, ka dažu dalībvalstu nepiedalīšanās šajā ciešākajā sadarbībā neatbrīvo tās no pienākuma nodrošināt LESD 325. panta un to Savienības *acquis* pilnīgu izpildi, kuru mērķis ir nodrošināt Savienības finanšu interešu aizsardzību, tostarp Padomes Regulas (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95¹⁸, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013¹⁹, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2017/1371²⁰, Regulas (ES, *Euratom*) 2024/2509 un attiecīgā gadījumā Padomes Regulas (ES) 2017/1939²¹ izpildi. Tādējādi minētajām dalībvalstīm un to jurisdikcijā esošajiem ekonomikas subjektiem, īstenojot savu kompetenci, būtu pilnībā jāsadarbojas ar Revīzijas palātu, Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), Komisiju un attiecīgā gadījumā Eiropas Prokuratūru (*EPPO*).

¹⁸ Padomes Regula (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienas finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (*Euratom*) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

²⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1371 (2017. gada 5. jūlijs) par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības (OV L 198, 28.7.2017., 29. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

²¹ Padomes Regula (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (*EPPO*) izveidei (OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

- (44) Ukrainas atbalsta aizdevuma līgumā, kas noslēdzams starp Komisiju un Ukrainas iestādēm, būtu jāietver noteikumi, kas ir saskaņoti ar tiesībām, atbildību un pienākumiem, kuri paredzēti saskaņā ar Ukrainas mehānismu starp Savienību un Ukrainu parakstītajā pamatlīgumā, kas minēts Regulas (ES) 2024/792 9. pantā un stājās spēkā 2024. gada 20. jūnijā. Minētie noteikumi nodrošinās, ka Savienības finanšu intereses, kas saistītas ar Ukrainas atbalsta aizdevumu, tiek efektīvi aizsargātas, veicot atbilstīgus pasākumus, lai novērstu un apkarotu krāpšanu, korupciju un jebkurus citus pārkāpumus saistībā ar minēto palīdzību. Saskaņā ar Regulu (ES, *Euratom*) 2024/2509 Ukrainas atbalsta aizdevuma līgums arī piešķirs Komisijai, *OLAF*, Eiropas Revīzijas palātai un attiecīgā gadījumā *EPPO* nepieciešamās tiesības un piekļuvi, tostarp no trešām personām, kas iesaistītas Savienības līdzekļu apgūšanā Ukrainas atbalsta aizdevuma pieejamības laikposmā un pēc tā. Atbilstoši Ukrainas mehānisma pamatlīgumā paredzētajām procedūrām Ukrainai būtu arī jāziņo Komisijai par pārkāpumiem saistībā ar līdzekļu izmantošanu.

- (45) Ņemot vērā Ukrainas sarežģīto situāciju, ko izraisījis Krievijas agresijas karš pret to, un lai atbalstītu Ukrainu tās ceļā uz ilgtermiņa stabilitāti, Savienībai ir lietderīgi piešķirt Ukrainas atbalsta aizdevumu kā aizdevumu ar ierobežotām regresa prasījuma tiesībām, atmaksājamu tad, kad Ukraina no Krievijas saņems naudu vai nemonetārus aktīvus kā kara reparācijas, kompensācijas vai jebkādu finansiālu norēķinu, kas nav teritorija.
- (46) Līdzekļu izmaksāšanai Ukrainas atbalsta aizdevuma ietvaros vajadzētu būt atkarīgai no tā, vai Komisija pozitīvi novērtē Ukrainas iesniegto līdzekļu pieprasījumu. Attiecībā uz makrofinansiālu palīdzību nosacījumu novērtējumam nebūtu jāskar novērtējums par nosacījumu izpildi saistībā ar citām Savienības programmām un instrumentiem. Attiecībā uz palīdzību, ko sniedz, lai atbalstītu Ukrainas aizsardzības industrijas spējas, līdzekļu izmaksāšanai vajadzētu būt saistītai ar līgumiem vai nolīgumiem par darbībām, izdevumiem un pasākumiem, ar ko atbalsta Ukrainas aizsardzības industrijas spējas, kuras saistītas ar aizsardzības ražojumiem vai citiem aizsardzības vajadzībām izmantojamiem ražojumiem.
- (47) Šai regulai būtu jāparedz atbilstīgi noteikumi par Ukrainas atbalsta aizdevuma finansēšanu.
- (48) Ņemot vērā Ukrainas finansējuma vajadzības, ir lietderīgi finansiālo palīdzību organizēt saskaņā ar diversificētās finansēšanas stratēģiju, kas paredzēta Regulas (ES, *Euratom*) 2024/2509 224. pantā.

- (49) Saskaņā ar 25 valstu un valdību vadītāju stingro atbalstu, kas pausts līdztekus Eiropadomes 2025. gada 18. decembra sanāksmei, Ukrainai būtu jāatmaksā Ukrainas atbalsta aizdevums, tiklīdz tā būs saņēmusi reparācijas no Krievijas, un Savienība patur tiesības aizdevuma atmaksai izmantot Savienībā imobilizētos Krievijas aktīvus, pilnībā ievērojot Savienības un starptautiskās tiesības.
- (50) Atkāpjoties no Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/947²² 31. panta 3. punkta, finanšu saistības no aizdevumiem saskaņā ar šo regulu nebūtu jāatbalsta ar Ārējās darbības garantiju, kas izveidota ar minēto regulu. Aizdevumu veida atbalsts, kas noteikts šajā regulā, būtu jāuzskata par finansiālo palīdzību Regulas (ES, *Euratom*) 2024/2509 223. panta 1. punkta nozīmē. Apsverot finanšu riskus un garantiju sniegšanu, nebūtu jāveido uzkrājumi atbalstam aizdevumu veidā saskaņā ar šo regulu, kas garantējami, pārsniedzot maksimālās robežvērtības, un, atkāpjoties no Regulas (ES, *Euratom*) 2024/2509 214. panta 1. punkta, nebūtu jānosaka uzkrājumu likme.

²² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/947 (2021. gada 9. jūnijs), ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu “Eiropa pasaulē”, groza un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 466/2014/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1601 un Padomes Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 480/2009 (OV L 209, 14.6.2021., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj>).

- (51) Ņemot vērā situāciju Ukrainā, ko izraisījis Krievijas agresijas karš pret to, un lai atbalstītu Ukrainu tās ceļā uz ilgtermiņa stabilitāti, ir lietderīgi atkāpties no Regulas (ES, *Euratom*) 2024/2509 223. panta 4. punkta e) apakšpunkta nolūkā dot Savienībai iespēju piešķirt aizņēmumu izmaksu subsīdiju, lai segtu izmaksas, kas citādi būtu jāsedz Ukrainai. Minētās izmaksas ietver parāda apkalpošanas izmaksas (finansējuma izmaksas un likviditātes pārvaldības izmaksas) un saistītās administratīvās izmaksas. Piešķiramā aizņēmumu izmaksu subsīdija tiek uzskatīta par piemērotu, lai nodrošinātu Ukrainas atbalsta aizdevuma sniegtā atbalsta efektivitāti Regulas (ES, *Euratom*) 2024/2509 223. panta 1. punkta nozīmē, jo īpaši, lai novērstu papildu spiedienu uz Ukrainas publiskajām finansēm.
- (52) Saskaņā ar LESD 332. pantu izdevumi, kas iestādēm radušies ciešākās sadarbības rezultātā, izņemot administratīvās izmaksas, būtu jāsedz iesaistītajām dalībvalstīm. Šajā nolūkā dalībvalstīm, kuras neiesaistās ciešākajā sadarbībā, pienāktos korekcija saskaņā ar Padomes Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 609/2014²³ 11. pantu attiecībā uz visiem darbības izdevumiem, ko sedz no Savienības budžeta un kas jo īpaši ietver parāda apkalpošanas izmaksas, kā arī garantijas pieprasījumus. Administratīvās izmaksas, kas, īstenojot ciešāko sadarbību, rodas iestādēm, būtu jāsedz no Savienības budžeta, neveicot nekādas korekcijas attiecībā uz dalībvalstīm, kuras nepiedalās ciešākajā sadarbībā.

²³ Padomes Regula (ES, *Euratom*) Nr. 609/2014 (2014. gada 26. maijs) par metodēm un procedūru, lai darītu pieejamus tradicionālos, PVN un NKI pašu resursus, un par pasākumiem, lai izpildītu kases vajadzības (OV L 168, 7.6.2014., 39. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/609/oj>).

- (53) Atbalsts, ko Savienība piešķir Ukrainai saskaņā ar šo regulu, būtu jāpārvalda Komisijai.
- (54) Palīdzībai, ko Ukrainai sniedz no Ukrainas atbalsta aizdevuma, būtu jāpapildina Savienības atbalsts, ko sniedz no Ukrainas mehānisma. Kad vien tas ir iespējams, Komisijai būtu jācenšas līdz minimumam samazināt Ukrainai uzlikto administratīvo un ziņošanas slogu.
- (55) Komisijai attiecīgā gadījumā būtu pienācīgi jāņem vērā Padomes Lēmums 2010/427/ES²⁴ un Eiropas Ārējās darbības dienesta loma.
- (56) Eiropas Parlamenta kompetentajai komitejai vajadzētu spēt aicināt Komisiju Ukrainas atbalsta aizdevuma dialogā apspriest jautājumus, kas attiecas uz šīs regulas īstenošanu. Komisijai būtu jāņem vērā elementi, kas izriet no viedokļiem, kuri pausti Ukrainas atbalsta aizdevuma dialogā, tostarp Eiropas Parlamenta rezolūcijas, ja tādas ir sagatavotas.
- (57) Lai nodrošinātu to, ka Eiropas Parlaments un Padome spēj sekot šīs regulas īstenošanai, Komisijai tie būtu regulāri jāinformē par norisēm saistībā ar Savienības palīdzību Ukrainai saskaņā ar šo regulu un jāsniedz tiem attiecīgie dokumenti.

²⁴ Padomes Lēmums (2010. gada 26. jūlijs), ar ko nosaka Eiropas Ārējās darbības dienesta organizatorisko struktūru un darbību (OV L 201, 3.8.2010., 30. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj>).

- (58) Lai nodrošinātu ar šo regulu izveidotās kārtības pastāvīgu efektivitāti, Komisijai būtu regulāri jāpārskata tās atbilstība un par to jāziņo Eiropas Parlamentam un Padomei, tādējādi garantējot pārredzamību un pārskatatbildību.
- (59) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 182/2011.
- (60) Tā kā šīs regulas mērķi, proti, paredzamā, nepārtrauktā, sakārtotā veidā un savlaicīgi piešķirt 2026. un 2027. gadā finansiālu un ekonomisku palīdzību Ukrainai to finansējuma vajadzību segšanai, kas radušās Krievijas agresijas kara pret Ukrainu dēļ, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet tā mēroga un iedarbības dēļ to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus, attiecīgā gadījumā izmantojot ciešāku sadarbību, saskaņā ar LES 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.

- (61) Ņemot vērā steidzamību, ko radījuši neprovocētā un nepamatotā Krievijas agresijas kara pret Ukrainu izraisītie ārkārtas apstākļi, tiek uzskatīts par lietderīgu piemērot izņēmumu attiecībā uz astoņu nedēļu laikposmu, kas paredzēts LES, LESD un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam pievienotā Protokola Nr. 1 par valstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā 4. pantā.
- (62) Ņemot vērā situāciju Ukrainā, šai regulai steidzamības kārtā būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

I nodaļa

Vispārīgie noteikumi

1. pants

Priekšmets

1. Šī regula īsteno ciešāku sadarbību attiecībā uz instrumenta izveidi Savienības palīdzības sniegšanai Ukrainai 2026. un 2027. gadā aizdevuma veidā, kas atmaksājams ar reparācijām, kuras Krievijai jāmaksā ("Ukrainas atbalsta aizdevums").
2. Regula nosaka Ukrainas atbalsta aizdevuma mērķi, tā finansēšanu, Savienības finansējuma formas saskaņā ar to un noteikumus šāda finansējuma sniegšanai.

2. pants

Ukrainas atbalsta aizdevuma mērķis

1. Ukrainas atbalsta aizdevuma vispārīgais mērķis ir paredzamā, nepārtrauktā, sakārtotā, elastīgā un savlaicīgā veidā sniegt Ukrainai finansiālu un ekonomisku palīdzību, lai palīdzētu Ukrainai segt tās finansējuma vajadzības, kas jo īpaši izriet no Krievijas agresijas kara pret Ukrainu un Krievijas nemaksātajām reparācijām.

2. Lai sasniegtu 1. punktā minēto vispārīgo mērķi, Ukrainas atbalsta aizdevuma konkrētie mērķi ir šādi:
- a) atbalstīt makrofinansiālo stabilitāti, atvieglojot ar Ukrainas ārējo un iekšējo finansējumu saistītos ierobežojumus; un
 - b) atbalstīt Ukrainas aizsardzības industrijas spējas, izmantojot ekonomisko, finansiālo un tehnisko sadarbību.

3. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) “aizsardzības ražojums” ir preces, pakalpojumi un būvdarbi, kas ietilpst Direktīvas 2009/81/EK darbības jomā, kā noteikts tās 2. pantā;
- 2) “EEZ EBTA valsts” ir Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalsts, kas ir Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalsts;
- 3) “ERA aizdevumi” ir atbilstīgi divpusēji aizdevumi un Savienības makrofinansiālās palīdzības aizdevums saskaņā ar Regulu (ES) 2024/2773;
- 4) “neiesaistītā dalībvalsts” ir dalībvalsts, kura nepiedalās ciešākā sadarbībā, kas izveidota ar Lēmumu (ES) 2026/258;

- 5) “iesaistītā dalībvalsts” ir dalībvalsts, kura piedalās ciešākā sadarbībā, kas izveidota ar Lēmumu (ES) 2026/258;
- 6) “citi aizsardzības vajadzībām izmantojami ražojumi” ir jebkuras preces, pakalpojumi un būvdarbi, kas neietilpst Direktīvas 2009/81/EK darbības jomā, kā noteikts tās 2. pantā, un kas ir vajadzīgi vai paredzēti aizsardzības nolūkiem.

4. pants

Pieejamā palīdzība no Ukrainas atbalsta aizdevuma

1. Ukrainas atbalsta aizdevums nepārsniedz maksimālo summu 90 000 000 000 EUR. Minēto summu dara pieejamu Ukrainai saskaņā ar Ukrainas finansējuma vajadzībām, kā paredzēts Ukrainas finansēšanas stratēģijā, kas apstiprināta saskaņā ar 8. pantu.
2. Ukrainas atbalsta aizdevums ir pieejams līdz 2027. gada 31. decembrim. Komisija to dara pieejamu maksājumos, kurus Ukrainai var izmaksāt vienā vai vairākās daļās. Visas šādas daļas izmaksā līdz 2028. gada 31. decembrim.
3. Ja Ukrainas atbalsta aizdevuma pieejamības laikā Ukrainas finansējuma vajadzības būtiski samazinās, tostarp gadījumā, ja Krievija kompensē Ukrainai karā nodarītos postījumus, Komisija saskaņā ar 27. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru var samazināt Ukrainas atbalsta aizdevuma neizmaksāto summu vai to atcelt.

4. Saskaņā ar LESD 332. pantu neiesaistītajām dalībvalstīm ir tiesības saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) Nr. 609/2014 11. pantu saņemt no Savienības budžeta segtu korekciju attiecībā uz ciešākas sadarbības īstenošanas izdevumiem, kurus finansē no apstiprinātā budžeta, izņemot iestāžu administratīvās izmaksas. Šāda korekcija jo īpaši ietver visas parāda apkalpošanas izmaksas, kā arī garantijas izmantošanu.

5. pants

Priekšnosacījumi palīdzībai no Ukrainas atbalsta aizdevuma

1. Priekšnosacījums palīdzības piešķiršanai no Ukrainas atbalsta aizdevuma ir, ka Ukraina turpina uzturēt un ievērot efektīvus demokrātijas mehānismus, tostarp daudzpartiju parlamentāro sistēmu un tiesiskumu, un turpina garantēt cilvēktiesību, tostarp pie minoritātēm piederību personu tiesību, ievērošanu. Tiesiskuma uzturēšana un ievērošana ietver cīņu pret korupciju.
2. Komisija un Eiropas Ārējās darbības dienests (EĀDD) uzrauga šā panta 1. punktā noteiktā priekšnosacījuma izpildi, jo īpaši pirms 8. pantā minētā Padomes īstenošanas lēmuma pieņemšanas un 23. pantā minēto līdzekļu izmaksāšanas. Turklāt minētajā uzraudzībā ņem vērā attiecīgos starptautisko struktūru ieteikumus, piemēram, Eiropas Padomes un tās Venēcijas komisijas ieteikumus. Komisija par tās veikto uzraudzību informē Eiropas Parlamentu un Padomi.

II nodaļa

Ukrainas atbalsta aizdevuma īstenošana

6. pants

Ukrainas finansēšanas stratēģija

1. Lai saņemtu finansiālu un ekonomisku palīdzību no Ukrainas atbalsta aizdevuma, Ukraina principā katru gadu iesniedz Komisijai Ukrainas finansēšanas stratēģiju. Ukrainas finansēšanas stratēģija sniedz detalizētu informāciju par Ukrainas finansējuma vajadzībām un finansējuma avotiem, principā nākamajiem 12 mēnešiem.
2. Ukrainas finansēšanas stratēģijā iekļauj:
 - a) galvenos makroekonomiskos pieņēmumus, kas ir Ukrainas finansēšanas stratēģijas pamatā;
 - b) informāciju par Ukrainas budžetu pa ceturkšņiem un gadiem, tajā skaitā:
 - i) vispārējās valdības sektora budžeta bilances mērķi, kas sadalīts pa vispārējās valdības apakšsektoriem;
 - ii) vispārējās valdības un tās galveno apakšsektoru izdevumu un ieņēmumu prognozes un to galvenos komponentus saskaņā ar to ekonomisko klasifikāciju;

- iii) attiecīgo informāciju par vispārējās valdības izdevumiem sadalījumā pa funkcijām, jo īpaši aizsardzībai;
 - iv) budžetā iekļaujamo izdevumu un ieņēmumu pasākumu aprakstu un aprēķinu;
 - v) pielikumu, kurā ietverta metodika un pieņēmumi, un jebkādi citi attiecīgie parametri, kas ir budžeta prognožu pamatā;
- c) informāciju par Ukrainas iepriekšējām un prognozētajām finanšu norisēm vispārējā valdībā, sadalījumā pa ceturkšņiem un gadiem, tostarp:
- i) informāciju par vispārējās valdības un tās galveno apakšsektoru likviditātes stāvokli (naudas atlikumu);
 - ii) parāda amortizāciju;
 - iii) parāda vērtspapīru emitēšanas stratēģiju;
 - iv) citām parādu veidojošām un samazinošām plūsmām;
 - v) uzkrātos kavētos maksājumus un to prognozēto attīstību;
- d) informāciju par iepriekš saskaņā ar Ukrainas atbalsta aizdevumu piešķirtās palīdzības īstenošanu, arī par jebkādu tās finanšu līdzekļu atgūšanu;
- e) informāciju par prognozētajām vajadzībām pēc militārās palīdzības natūrā;

- f) pamatojoties uz Ukrainas budžetu un prognozētajām vajadzībām pēc militārās palīdzības natūrā – paredzamās ārējā finansējuma vajadzības laikposmā, uz ko attiecas minētā Ukrainas finansēšanas stratēģija, tostarp to summu sadalījumu minētajā budžetā, kas vajadzīgas 2. panta 2. punktā noteiktajiem mērķiem. Minētajā sadalījumā norāda to aizsardzības ražojumu vērtību, kas jāiepērk ārpus Savienības un Ukrainas;
- g) apsolīto un paredzamo ārējo finansējumu un militāro palīdzību natūrā Ukrainas finansēšanas stratēģijas iesniegšanas brīdī laikposmam, uz kuru attiecas minētā Ukrainas finansēšanas stratēģija, tostarp to minētā ārējā finansējuma summu sadalījumu, kuras jāizmanto saskaņā ar 2. panta 2. punktā noteiktajiem mērķiem;
- h) pamatojoties uz šā punkta f) un g) apakšpunktos minēto informāciju – paredzamo ārējā finansējuma iztrūkumu, ko Ukraina lūdz palīdzēt segt no Ukrainas atbalsta aizdevuma saskaņā ar minēto Ukrainas finansēšanas stratēģiju, tostarp minētā paredzamā ārējā finansējuma iztrūkuma summu sadalījumu 2. panta 2. punktā noteiktajiem mērķiem; un
- i) lai atbalstītu daudzgadu izdevumus saskaņā ar šīs regulas IV nodaļu – informāciju par iespējamām daudzgadu vajadzībām un atbilstošu budžetu.

3. Ukraina var iesniegt atjauninātas Ukrainas finansēšanas stratēģijas līdz brīdim, kad Ukrainas atbalsta aizdevuma maksimālā summa, kura minēta 4. panta 1. punktā, ir darīta pieejama Ukrainas atbalsta aizdevuma ietvaros saskaņā ar 8. pantu.

7. pants

Komisijas novērtējums par Ukrainas finansēšanas stratēģiju

1. Komisija bez nepamatotas kavēšanās novērtē Ukrainas finansēšanas stratēģiju, kas iesniegta saskaņā ar 6. pantu.
2. Veicot 1. punktā minēto novērtējumu, Komisija cieši sadarbojas ar Ukrainu. Komisija var izteikt apsvērumus vai pieprasīt papildu informāciju, tostarp pārbaudīt informāciju kopā ar dalībvalstīm, trešām valstīm un starptautiskām organizācijām. Ukraina sniedz visu pieprasīto papildu informāciju un, ja nepieciešams, var pārskatīt Ukrainas finansēšanas stratēģiju, tostarp pēc tās iesniegšanas.
3. Komisija novērtē Ukrainas finansēšanas stratēģiju un jo īpaši novērtē:
 - a) Ukrainas finansēšanas stratēģijas pilnīgumu, īstenojamību un saskaņotību ar tās pamatā esošajiem pieņēmumiem;

- b) Ukrainas finansēšanas stratēģijā ietvertās informācijas saskaņību ar ārējiem avotiem, tostarp jebkādiem neseniem SVF pārskatiem un Ukrainas līdzekļu devēju platformas un Ukrainas Aizsardzības kontaktgrupas sniegto informāciju;
 - c) paredzamā ārējā finansējuma iztrūkuma saskaņību ar turpmāk minēto Ukrainas atbalsta aizdevuma indikatīvo sadalījumu:
 - i) 30 000 000 000 EUR makrofinansālajai palīdzībai saskaņā ar šīs regulas III nodaļu vai budžeta palīdzībai aizdevuma veidā, kas īstenojama Ukrainas mehānisma ietvaros, ievērojot Regulas (ES) 2024/792 III nodaļu;
 - ii) 60 000 000 000 EUR Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam saskaņā ar šīs regulas IV nodaļu;
 - d) atbilstību 5. panta 1. punktā paredzētajam priekšnosacījumam.
4. Ja Komisija sniedz pozitīvu novērtējumu par Ukrainas finansēšanas stratēģiju, tā nekavējoties iesniedz priekšlikumu Padomes īstenošanas lēmumam saskaņā ar 8. pantu.
5. Ja Komisijas veiktais Ukrainas finansēšanas stratēģijas novērtējums ir negatīvs, tā nekavējoties informē Ukrainu, norādot sava novērtējuma iemeslus. Negatīvs novērtējums neliedz Ukrainai iesniegt pārskatītu Ukrainas finansēšanas stratēģiju.

6. Ja Komisija novērtē Ukrainas finansēšanas stratēģijas atjauninājumu, piemēro šo pantu.

8. pants

Padomes īstenošanas lēmums

1. Ja Komisija pozitīvi novērtē Ukrainas finansēšanas stratēģiju vai tās atjauninājumu, Komisija iesniedz Padomei priekšlikumu īstenošanas lēmumam, ar ko dara pieejamu finansiālo un ekonomisko palīdzību.
2. Padomes īstenošanas lēmums, kas minēts 1. punktā:
 - a) nosaka palīdzības summu, ko dara pieejamu Ukrainai, lai palīdzētu īstenot Ukrainas finansēšanas stratēģiju, tostarp minētās palīdzības summu, kas pieejama:
 - i) budžeta palīdzībai aizdevuma veidā, ko īsteno, ievērojot Regulas (ES) 2024/792 III nodaļu;
 - ii) makrofinansiālajai palīdzībai saskaņā ar šīs regulas III nodaļu;
 - iii) Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam saskaņā ar šīs regulas IV nodaļu;

- b) nosaka makrofinansiālajai palīdzībai pieejamās palīdzības maksājumu maksimālo skaitu un indikatīvo vērtību saskaņā ar šīs regulas III nodaļu.

3. Ukrainas atbalsta aizdevuma summas, kuras dara pieejamas, nosaka šādi:

- a) ievēro maksimālo summu, kas pieejama 4. panta 1. punktā paredzētajam Ukrainas atbalsta aizdevumam;
- b) ņem vērā nepieciešamību nodrošināt taisnīgu sloga sadali ar citiem līdzekļu devējiem Ukrainas finansējuma vajadzību segšanā;
- c) attiecībā uz budžeta palīdzību nosaka, cik lielā mērā var sniegt regulāru budžeta palīdzību aizdevuma veidā, ko īsteno, ievērojot Regulas (ES) 2024/792 III nodaļu, vai attiecīgā gadījumā makrofinansiālās palīdzības veidā saskaņā ar šīs regulas III nodaļu.

4. Padome bez nepamatotas kavēšanās pieņem 1. punktā minēto īstenošanas lēmumu.

9. pants

Papildināmība un koordinācija

1. Īstenojot Ukrainas atbalsta aizdevumu, Komisija cieši sadarbojas ar Ukrainu, dalībvalstīm, attiecīgajām starptautiskajām struktūrām un līdzekļu devējiem Ukrainai, jo īpaši ar Ukrainas līdzekļu devēju platformas un Ukrainas Aizsardzības kontaktgrupas starpniecību, lai nodrošinātu saskanīgu un konsekventu pieeju no to personu puses, kuras atbalsta Ukrainu, nolūkā apmierināt Ukrainas finansiālās un ekonomiskās palīdzības vajadzības. To darot, Komisija izmanto EĀDD lietpratību.
2. Šīs regulas 5., 7., 13., 14. un 15. pantu un 23. panta 1. punkta b) apakšpunktu piemēro saskaņā ar Lēmumu 2010/427/ES.

III nodaļa

Budžeta palīdzība makrofinansiālās palīdzības veidā

10. pants

Nolūks

1. Makrofinansiālā palīdzība palīdz segt Ukrainas finansējuma iztrūkumu, kas konstatēts pozitīvi novērtētā Ukrainas finansēšanas stratēģijā.

2. Makrofinansiālās palīdzības izmaksāšanu pārvalda Komisija, pamatojoties uz tās novērtējumu par 5. panta 1. punktā noteikto priekšnosacījumu un par 11. pantā minētajā saprašanās memorandā iekļauto politikas nosacījumu izpildi.

11. pants

Saprašanās memorands

1. Attiecībā uz apstiprinātajām makrofinansiālās palīdzības summām, kā minēts 8. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) punktā, Komisija vienojas ar Ukrainu par politikas nosacījumiem, ar kuriem makrofinansiālā palīdzība ir jāsasaista. Minētos politikas nosacījumus izklāsta saprašanās memorandā (SM).
2. Politikas nosacījumi ietver pamatīgas un vērīgas reformu saistības, tostarp tās, kuru mērķis jo īpaši ir stiprināt ieņēmumu mobilizāciju, lai atbalstītu Ukrainas finansējuma vajadzības, un novērst korupcijas pamatcēloņus publiskajās finansēs, tostarp uzlabojot publisko izdevumu ilgtspēju un kvalitāti un uzlabojot publisko finanšu pārvaldības sistēmu efektivitāti, pārredzamību un pārskatatbildību. Attiecīgā gadījumā minētās saistības ir saskanīgas ar jebkuru programmu Ukrainas un SVF starpā, un vienlaikus vajadzības gadījumā tās var būt plašākas. Komisija regulāri uzrauga progresu minēto saistību izpildē.

3. Komisija ar īstenošanas aktiem apstiprina SM un SM grozījumu parakstīšanu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 27. panta 3. punktā.

IV nodaļa

Palīdzība Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam

12. pants

Nolūks

1. Palīdzības Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam mērķis ir ļaut Ukrainai veikt steidzamas un lielas publiskās investīcijas, lai atbalstītu Ukrainas aizsardzības industriju un tās integrāciju Eiropas aizsardzības industrijā, reaģējot uz pašreizējo krīzes situāciju un pēc tās. Minētā palīdzība jo īpaši veicina Ukrainas aizsardzības tehnoloģiskās un industriālās bāzes rekonstrukciju, atveseļošanu un modernizāciju, lai palielinātu tās aizsardzības industriālo gatavību, ņemot vērā tās pakāpenisku turpmāku integrāciju Eiropas aizsardzības tehnoloģiskajā un industriālajā bāzē un atbalstot aizsardzības ražojumu un citu aizsardzības vajadzībām izmantojamu ražojumu savlaicīgu pieejamību, izmantojot sadarbību starp Savienību un Ukrainu.

2. Darbības, izdevumi un pasākumi Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam ir saistīti ar aizsardzības ražojumiem vai citiem aizsardzības vajadzībām izmantojamiem ražojumiem, un to mērķis ir:
- a) paātrināt Ukrainas aizsardzības industrijas pielāgošanos strukturālām pārmaiņām, tostarp radot un kāpinot tās ražošanas jaudu, kā arī saistītās atbalsta darbības;
 - b) uzlabot aizsardzības ražojumu vai citu aizsardzības vajadzībām izmantojamu ražojumu savlaicīgu pieejamību Ukrainai, tostarp saīsinot to piegādes izpildes laiku, rezervējot ražošanas laika nišas vai veidojot aizsardzības ražojumu vai citu aizsardzības vajadzībām izmantojamu ražojumu, starpproduktu vai izejvielu krājumus; vai
 - c) uzlabot pārrobežu sadarbību starp Eiropas aizsardzības tehnoloģisko un industriālo bāzi un Ukrainas aizsardzības tehnoloģisko un industriālo bāzi, ņemot vērā Ukrainas aizsardzības industrijas stiprināšanas un aizsardzības iepirkuma vajadzības un ļaujot Ukrainas aizsardzības industrijas un Eiropas aizsardzības industrijas ražotos aizsardzības ražojumus vai citus aizsardzības vajadzībām izmantojamus ražojumus savstarpēji aizstāt.

13. pants

Atbilstība

1. Darbības, izdevumi un pasākumi Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam, kuri saistīti ar aizsardzības ražojumiem un citiem aizsardzības vajadzībām izmantojamiem ražojumiem, ir tiesīgi saņemt palīdzību ar noteikumu, ka tie atbilst šajā pantā paredzētajiem atbilstības nosacījumiem.
2. Aizsardzības ražojumi pieder vienai no šādām kategorijām:
 - a) pirmā kategorija: munīcija un raķetes; artilērijas sistēmas, tostarp spējas augstas precizitātes triecienu izdarīšanai aizmugurē; sauszemes kaujas spējas un to atbalsta sistēmas, tostarp karavīru ekipējums un kājnieku ieroči; mazie droni (NATO 1. klase) un saistītās pretcionu sistēmas; kritiskās infrastruktūras aizsardzība; kiberjoma un militārā mobilitāte, tostarp pretmobilitāte;
 - b) otrā kategorija: pretgaisa un pretraķešu aizsardzības sistēmas; jūras virsūdens un zemūdens spējas; droni, kas nav mazie droni (NATO 2. un 3. klase), un saistītās pretcionu sistēmas; stratēģiskie veicinātāji, piemēram, bet ne tikai, stratēģiskie aviopārvadājumi, degvielas uzpilde lidojumā, *C4ISTAR* sistēmas, kā arī kosmosa aktīvi un pakalpojumi; kosmosa aktīvu aizsardzība; mākslīgais intelekts un elektroniskā karadarbība.

3. Darbības, izdevumi un pasākumi Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam, kas saistīti ar aizsardzības ražojumiem vai citiem aizsardzības vajadzībām izmantojamiem ražojumiem, nav pretrunā Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interesēm, kā noteikts kopējās ārpolitikas un drošības politikas (KĀDP) satvarā, ievērojot LES V sadaļu, tostarp labu kaimiņattiecību principa ievērošanai, vai šīs regulas 2. pantā noteiktajiem mērķiem.
4. Aizsardzības ražojumus ražo saskaņā ar šādiem nosacījumiem:
 - a) aizsardzības ražojumu ražošanā iesaistītie ražotāji un apakšuzņēmēji ir iedibināti un to vadības izpildstrukturvienības atrodas Savienībā, EEZ EBTA valstī vai Ukrainā. Tos nekontrolē nedz trešā valsts, kas nav EEZ EBTA valsts vai Ukraina, nedz cits trešās valsts subjekts, kas nav iedibināts Savienībā, EEZ EBTA valstī vai Ukrainā;

- b) atkāpjoties no a) apakšpunkta, lai ņemtu vērā rūpniecisko sadarbību ar partneriem ārpus ES, aizsardzības ražojumi, kuru ražošanā iesaistīts apakšuzņēmējs, kam piešķirti no 15 līdz 35 % no līguma vērtības un kas nav iedibināts Savienībā, EEZ EBTA valstī vai Ukrainā vai kuram tur nav vadības izpildstrukturvienību, ir tiesīgi saņemt palīdzību ar noteikumu, ka ir izpildīts vismaz viens no turpmāk minētajiem nosacījumiem:
- i) pirms 2025. gada 28. maija starp ražotāju un minēto apakšuzņēmēju ir nodibinātas tiešas līgumattiecības, kas saistītas ar aizsardzības ražojumu; vai
 - ii) ražotājs apņemas divu gadu laikā izpētīt, cik paveicami ir minētā apakšuzņēmēja nodrošinātos resursus aizstāt ar alternatīviem resursiem bez ierobežojumiem, kuru izcelsme ir Savienībā, EEZ EBTA valstī vai Ukrainā un kuri atbilst tehniskajām un termiņu prasībām;

- c) atkāpjoties no šā punkta a) apakšpunkta, aizsardzības ražojumi, kuros iesaistīti ražotāji vai apakšuzņēmēji, kas iedibināti Savienībā un ko kontrolē cita trešā valsts, kura nav EEZ EBTA valsts vai Ukraina, vai ko kontrolē cits trešās valsts subjekts, kurš nav iedibināts Savienībā, EEZ EBTA valstī vai Ukrainā, ir tiesīgi saņemt palīdzību, ja attiecībā uz minēto ražotāju vai apakšuzņēmēju ir veikta izvērtēšana Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/452²⁵ nozīmē un vajadzības gadījumā piemēroti ietekmes mazināšanas pasākumi vai ja minētais ražotājs vai apakšuzņēmējs sniedz garantijas saskaņā ar šā punkta d) apakšpunktu, ko verificē dalībvalsts, kurā tas ir iedibināts;
- d) šā punkta c) apakšpunktā minētās garantijas nodrošina, ka ražotāja vai apakšuzņēmēja iesaiste aizsardzības ražojuma ražošanā nav pretrunā Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interesēm, kā noteikts KĀDP satvarā, ievērojot LES V sadaļu. Minētās garantijas jo īpaši pamato, ka darbību, izdevumu un pasākumu nolūkos ir ieviesti pasākumi, kuri nodrošina, ka:
- i) kontrole pār ražotāju vai apakšuzņēmēju netiek īstenota tādā veidā, kas iegrožo vai ierobežo tā spēju veikt atbalstītās darbības, izdevumus un pasākumus; un

²⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/452 (2019. gada 19. marts), ar ko izveido regulējumu ārvalstu tiešo ieguldījumu Savienībā izvērtēšanai (OV L 79 I, 21.3.2019., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj>).

- ii) tiek novērsta neasociētas trešās valsts vai neasociētas trešās valsts subjekta piekļuve klasificētai vai sensitīvai informācijai par ražoto aizsardzības ražojumu, un darbiniekiem vai citām personām, kuras iesaistītas aizsardzības ražojuma ražošanā, ir dalībvalsts izsniegta valsts drošības pielaide attiecīgā gadījumā saskaņā ar valsts tiesību aktiem;
- e) aizsardzības ražojumu ražošanā iesaistīto ražotāju un apakšuzņēmēju infrastruktūra, objekti, aktīvi un resursi atrodas dalībvalsts, EEZ EBTA valsts vai Ukrainas teritorijā. Ja aizsardzības ražojumu ražošanā iesaistītajiem ražotājiem vai apakšuzņēmējiem nav ērti pieejamu alternatīvu vai attiecīgas infrastruktūras, objektu, aktīvu un resursu dalībvalsts, EEZ EBTA valsts vai Ukrainas teritorijā, tie var izmantot savu infrastruktūru, objektus, aktīvus un resursus, kas atrodas vai tiek turēti ārpus minētajām teritorijām, ar noteikumu, ka šāda izmantošana nav pretrunā Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interesēm;

- f) var uzskatīt, ka aizsardzības ražojumu ražošanā iesaistītie ražotāji un apakšuzņēmēji izpilda šajā punktā minētos atbilstības nosacījumus, ja tie ir izpildījuši līdzvērtīgus nosacījumus, kas paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulās (ES) 2018/1092²⁶, (ES) 2021/697²⁷, (ES) 2023/1525²⁸ vai (ES) 2023/2418²⁹, vai Regulā (ES) 2025/1106, un ar noteikumu, ka turpmākas izmaiņas nerada šaubas par minēto nosacījumu izpildi;
- g) to komponentu izmaksas, kuru izcelsme ir ārpus Savienības, EEZ EBTA valstīm un Ukrainas, nav augstākas par 35 % no aplēstajām aizsardzības ražojuma komponentu izmaksām. Nevienu komponentu neiegūst no trešās valsts, kura rīkojas pret Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interesēm;

²⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1092 (2018. gada 18. jūlijs), ar ko izveido Eiropas aizsardzības rūpniecības attīstības programmu, lai atbalstītu Savienības aizsardzības rūpniecības konkurētspēju un inovētspēju (OV L 200, 7.8.2018., 30. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj>).

²⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/697 (2021. gada 29. aprīlis), ar ko izveido Eiropas Aizsardzības fondu un atceļ Regulu (ES) 2018/1092 (OV L 170, 12.5.2021., 149. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj>).

²⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/1525 (2023. gada 20. jūlijs) par munīcijas ražošanas atbalstīšanu (*ASAP*) (OV L 185, 24.7.2023., 7. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj>).

²⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/2418 (2023. gada 18. oktobris), ar ko izveido instrumentu Eiropas aizsardzības industrijas pastiprināšanai, izmantojot kopīgu iepirkumu (*EDIRPA*) (OV L, 2023/2418, 26.10.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj>).

h) attiecībā uz aizsardzības ražojumiem, kas saistīti ar šā panta 2. punkta b) apakšpunktā minēto otro kategoriju, ražotājiem ir iespēja bez trešo valstu vai trešo valstu subjektu noteiktiem ierobežojumiem lemt par iepirkto aizsardzības ražojumu konstrukcijas noteikšanu, pielāgošanu un attīstīšanu, arī juridiskām pilnvarām aizstāt vai demontēt tos komponentus, uz kuriem attiecas trešo valstu vai trešo valstu subjektu noteikti ierobežojumi;

i) šā punkta pirmās daļas nolūkos “aizsardzības ražojumu ražošanā iesaistītie apakšuzņēmēji” ir jebkurš tiesību subjekts, kas nodrošina tādus kritiski svarīgus resursus, kuriem ir unikālas, aizsardzības ražojuma darbībai būtiskas iezīmes, kam ir piešķirti vismaz 15 % no līguma vērtības un kam līguma izpildes nolūkā ir vajadzīga piekļuve klasificētai informācijai.

5. Atkāpjoties no 2. un 4. punkta un pilnīgā saskaņā ar 3. punktu, ja ir steidzama vajadzība pēc konkrēta aizsardzības ražojuma piegādes, kura izriet no Krievijas agresijas kara pret Ukrainu, tāda aizsardzības ražojuma iepirkums, kurš neatbilst vienam vai vairākiem no 2. un 4. punktā paredzētajiem nosacījumiem, ir tiesīgs saņemt finansiālo palīdzību saskaņā ar šo nodaļu, ar noteikumu, ka:

a) nav tāda līdzvērtīga ražojuma, kas apmierinātu minēto steidzamo vajadzību un kas atbilst 2. un 4. punktā noteiktajiem nosacījumiem, vai arī tas nav pieejams vajadzīgajā apjomā, un kuram ir tāds piegādes izpildes laiks, kas nav samērīgs ar situācijas steidzamību un Ukrainas tūlītējām operatīvajām vajadzībām; vai

- b) piegādes izpildes laiks šādam aizsardzības ražojumam ir ievērojami īsāks nekā aizsardzības ražojumam, kas atbilstu šā panta 2. un 4. punktā paredzētajiem nosacījumiem, pat ja uz minēto aizsardzības ražojumu attiecās prioritārs pieprasījums, kā minēts 19. pantā.

Šādā gadījumā Ukraina sniedz tai pamatoti pieejamu informāciju, kas apliecina, ka ir izpildīti šīs atkāpes piemērošanas nosacījumi. Komisija pēc apspriešanās ar 15. pantā minēto ekspertu grupu bez nepamatotas kavēšanās pārbauda minēto informāciju.

Aizsardzības ražojumu iepirkumu no ražotājiem, kuri iedibināti trešās valstīs, kas nav EEZ EBTA valstis un Ukraina, veic tikai tad, ja saskaņā ar pirmās daļas a) un b) apakšpunktā paredzētajiem nosacījumiem Savienībā, EEZ EBTA valstīs un Ukrainā nav pieejamas citas alternatīvas. Saistībā ar pirmās daļas a) un b) apakšpunktu minētā informācija ietver juridiskas saistības attiecībā uz piegādes izpildes laika ievērošanu.

Komisija šajā punktā minētās atkāpes apstiprina ar īstenošanas aktiem saskaņā ar 27. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

- 6. Attiecīgā gadījumā iesaistītās dalībvalstis nodrošina, ka iepirkuma procedūrās un līgumos par citiem aizsardzības vajadzībām izmantojamiem ražojumiem, kas izriet no iepirkumiem, kuri saņem atbalstu no Ukrainas atbalsta aizdevuma, ir ietverti pienācīgi atbilstības nosacījumi, lai aizsargātu Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības intereses.

7. Atkāpjoties no 4. punkta, ieguldījumus saskaņā ar 8. punkta e) apakšpunktu izmanto atbilstīgi attiecīgās Savienības programmas atbilstības nosacījumiem.
8. Darbības, izdevumus un pasākumus, kas saistīti ar aizsardzības ražojumiem vai citiem aizsardzības vajadzībām izmantojamiem ražojumiem, īsteno saskaņā ar vienu no šādām īstenošanas metodēm:
 - a) Ukrainas iepirkumi ar nosacījumu, ka iepirkumu un tā izpildi apstiprina Komisija vai iesaistītās dalībvalstis. Ukraina ir atbildīga par šādiem iepirkumiem saskaņā ar Ukrainas tiesību aktiem, ja Komisijas vai iesaistīto dalībvalstu apstiprinājumi izlases veidā ietver līguma dokumentu, rēķinu un piegādes sertifikātu pārbaudes, fiziskas pārbaudes piegādātājiem un piegāžu fizisku verifikāciju;
 - b) Ukrainas iepirkumi, kas ir kopīgs iepirkums saskaņā ar Regulu (ES) 2025/1106;
 - c) nolīgumi starp Ukrainu un dalībvalstīm vai Eiropas Aizsardzības aģentūru (EAA);
 - d) iepirkuma nolīgumi starp Ukrainu un starptautiskām vai starpvaldību organizācijām; vai

- e) Ukrainas ieguldījumi Ukrainas atbalsta instrumentā, kas izveidots ar Regulu (ES) 2025/2643, Ukrainai paredzēto investīciju satvarā, kas izveidots ar Regulu (ES) 2024/792, attiecībā uz divējāda lietojuma precēm, vai citās Savienības programmās.

Darbības, izdevumus un pasākumus, kas saistīti ar citiem aizsardzības vajadzībām izmantojamiem ražojumiem, var īstenot arī ar Ukrainas veiktiem iepirkumiem, kuru vērtība ir mazāka par 7 000 000 EUR, ar noteikumu, ka tiek nodrošināta pareiza finanšu pārvaldība un Savienības finanšu interešu aizsardzība.

- 9. Līgumi, kurus Ukraina noslēgusi un kas ir saistīti ar 8. punktā minētajiem iepirkumiem, nolīgumiem vai ieguldījumiem, ir atbilstīgi, ja tie parakstīti pēc 2026. gada 14. janvāra, ar noteikumu, ka tie atbilst šā panta prasībām.
- 10. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 26. pantu, lai papildinātu šo regulu, attiecinot atbilstību arī uz trešām valstīm, kas nav EEZ EBTA valstis un Ukraina un kas nerīkojas pretrunā Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interesēm, ar noteikumu, ka minētās trešās valstis ir noslēgušas nolīgumu ar Savienību saskaņā ar Regulas (ES) 2025/1106 17. pantu. Katrā deleģētajā aktā attiecībā uz katru attiecīgo trešo valsti norāda, uz kuriem aizsardzības ražojumiem šis noteikums attiecas. Stājoties spēkā deleģētajam aktam, trešo valsti uzskata par iekļautu starp EEZ EBTA valstīm un Ukrainu 13. panta 4. punkta nolūkā attiecībā uz minētajiem aizsardzības ražojumiem.

11. Neatkarīgi no 10. punkta Padome pēc Komisijas priekšlikuma var pieņemt īstenošanas aktu, lai noteiktu, ka trešā valsts, kas nav EEZ EBTA valsts un Ukraina, kas nerīkojas pretrunā Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interesēm un kas nav noslēgusi nolīgumu ar Savienību saskaņā ar Regulas (ES) 2025/1106 17. pantu, atbilst šādiem kumulatīviem nosacījumiem:
- a) trešā valsts ir apņēmusies sniegt taisnīgu un samērīgu finansiālu ieguldījumu aizņēmumu izmaksu segšanā proporcionāli to līgumu vērtībai, kas piešķirti subjektiem, kuri iedibināti minētajā trešā valstī. Šādu ieguldījumu veic naudas veidā aizņēmumu izmaksu subsīdijā, pamatojoties uz iemaksu nolīgumu starp trešo valsti un Savienību. Tas veido ārējos piešķirtos ieņēmumus saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 21. panta 2. punkta e) apakšpunktu;
 - b) trešā valsts ir iesaistījies drošības un aizsardzības partnerībā ar Savienību; un
 - c) trešā valsts sniedz būtisku finansiālu un militāru atbalstu Ukrainai.

Padomes īstenošanas aktā attiecībā uz katru attiecīgo trešo valsti precizē, kuriem aizsardzības ražojumiem piemēro šo noteikumu, ņemot vērā šā punkta nosacījumus.

Stājoties spēkā Padomes īstenošanas aktam, trešo valsti uzskata par iekļautu starp EEZ EBTA valstīm un Ukrainu 13. panta 4. punkta nolūkā attiecībā uz minētajiem aizsardzības ražojumiem.

Padome ar kvalificētu balsu vairākumu var grozīt Komisijas priekšlikumu un grozīto tekstu pieņemt ar īstenošanas lēmumu.

14. pants

Ražojumu grafiki

1. Attiecībā uz apstiprinātajām palīdzības summām Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam, kā minēts 8. panta 2. punkta a) apakšpunkta iii) punktā, Ukraina izstrādā grafiku katrai darbībai, izdevumiem vai pasākumam, kas saistīts ar aizsardzības ražojumu vai citu aizsardzības vajadzībām izmantojamu ražojumu, attiecībā uz kuru tā plāno lūgt palīdzību. Minētajā grafikā norāda:
 - a) aizsardzības ražojuma vai cita aizsardzības vajadzībām izmantojama ražojuma aprakstu; un
 - b) informāciju par atbilstību 13. pantam.

2. Ukraina apspriežas ar Komisiju par grafiku nolūkā nodrošināt atbilstību 13. pantam. Ja Ukraina nenoteiks īstenošanas metodi saskaņā ar 13. panta 8. punktu vai ja Komisija uzskatīs, ka alternatīva īstenošanas metode ir ekonomiskāka, efektīvāka vai lietderīgāka, Komisija var ierosināt Ukrainai īstenošanas metodi. Ierosinot Ukrainai vispiemērotāko īstenošanas metodi, Komisija ņem vērā attiecīgā aizsardzības ražojuma vai cita aizsardzības vajadzībām izmantojama ražojuma piegādes, darbības, izdevumu vai pasākuma īstenošanas savlaicīgumu, pieejamās cenas, iepriekšējo pieredzi ar minēto īstenošanas metodi un, ja tas ir pamatoti, iepriekšējo pieredzi ar ražotājiem, izmantojot minēto īstenošanas metodi. Nosakot, vai alternatīva īstenošanas metode ir ekonomiskāka, vai apsverot pieejamās cenas, Komisija ņem vērā jebkādu līdzfinansējumu, kas jānodrošina dalībvalstīm.
3. Atkāpjoties no šā panta 1. punkta, Ukrainai nav jāizstrādā īstenošanas grafiks saskaņā ar 13. panta 8. punkta pirmās daļas e) apakšpunktu.

15. pants

Ukrainas Aizsardzības industrijas spēju ekspertu grupa

1. Lai atbalstītu palīdzības īstenošanu Ukrainas Aizsardzības industrijas spēju atbalstam, Komisija izveido Ukrainas Aizsardzības industrijas spēju ekspertu grupu.

2. Papildus Komisijas, EĀDD un EAA pārstāvjiem Ukrainas Aizsardzības industrijas spēju ekspertu grupā ietilpst iesaistīto dalībvalstu un EEZ EBTA valstu pārstāvji. Trešām valstīm, kas minētas 13. panta 10. punktā, ir atļauts izvirzīt pārstāvjus. Ukrainu attiecīgā gadījumā uzaicina uz Ukrainas Aizsardzības industrijas spēju ekspertu grupas sanāksmēm.
3. Ukrainas Aizsardzības industrijas spēju ekspertu grupa sniedz konsultācijas, speciālās zināšanas un atbalstu par aizsardzības ražojumiem un citiem aizsardzības vajadzībām izmantojamiem ražojumiem, par īstenošanas metodi par atkāpēm saskaņā ar 13. panta 5. punktu un ražojumu grafikiem.

16. pants

Palīdzības Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam administrēšana

Ukraina atver īpašu kontu, kura vienīgais mērķis ir pārvaldīt finansiālo un ekonomisko palīdzību, ko Ukraina saņem savas aizsardzības industrijas spēju atbalstam. Uz minēto kontu attiecas šādi noteikumi:

- a) visi maksājumi, kas attiecas uz līgumiem vai nolīgumiem un kas tiek pieprasīti palīdzībai nolūkā atbalstīt Ukrainas aizsardzības industrijas spējas, tiek veikti no minētā konta;
- b) Komisijai piešķir minētā konta uzraudzības tiesības;

- c) Ukraina sniedz Komisijai mēneša ziņojumu, kas jāiesniedz 10 darbdienu laikā pēc katra mēneša beigām un kurā ietver šādu informāciju:
- i) katra maksājuma, kas veikts no konta iepriekšējā mēnesī, datums un summa;
 - ii) katra maksājuma saņēmēja vārds un uzvārds/nosaukums;
 - iii) katra maksājuma mērķa apraksts un tā saistība ar līgumiem vai nolīgumiem, kas iesniegti līdzekļu pieprasījumos;
 - iv) jebkura cita informācija, ko Komisija var pamatoti pieprasīt.

17. pants

Īstenošanas uzraudzība

1. Komisija uzrauga, kā tiek īstenota palīdzība Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam, tostarp jo īpaši ražojumu piegādi, saskaņā ar šo pantu.
2. Attiecībā uz Ukrainas iepirkumiem saskaņā ar 13. panta 8. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu, kurus apstiprina Komisija, Komisija izmanto tajā paredzēto validācijas procesu.

3. Attiecībā uz Ukrainas iepirkumiem saskaņā ar 13. panta 8. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu, kurus apstiprina iesaistītās dalībvalstis, iesaistītā dalībvalsts uzrauga iepirkuma īstenošanu un izpildi saskaņā ar minēto noteikumu un ziņo Komisijai.
4. Attiecībā uz Ukrainas iepirkumiem saskaņā ar 13. panta 8. punkta pirmās daļas b) apakšpunktu iesaistītās dalībvalstis, kuras piedalās šādā kopīgā iepirkumā, uzrauga iepirkuma īstenošanu un izpildi un ziņo Komisijai. Ja saistībā ar kopīgu iepirkumu saskaņā ar Regulu (ES) 2025/1106 neiesaistītā dalībvalsts piekrīt ievērot un piemērot šajā regulā izklāstītos atbilstības noteikumus, nodrošina Savienības finanšu interešu aizsardzību un ir līgumslēdzēja iestāde, kura rīkojas pārējo valstu vārdā, Ukraina kā nosacījumu minētās neiesaistītās dalībvalsts dalībai pieprasa, lai tā uzraudzītu iepirkuma īstenošanu un izpildi un ziņotu Komisijai.

5. Attiecībā uz nolīgumiem starp Ukrainu un iesaistītajām dalībvalstīm saskaņā ar 13. panta 8. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu iesaistītā dalībvalsts uzrauga nolīguma īstenošanu un izpildi un ziņo Komisijai. Attiecībā uz nolīgumiem starp Ukrainu un neiesaistītajām dalībvalstīm saskaņā ar 13. panta 8. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu Ukraina šādos nolīgumos iekļauj pienākumus attiecīgajai neiesaistītajai dalībvalstij ievērot un piemērot šajā regulā izklāstītos atbilstības noteikumus, lai nodrošinātu Savienības finanšu interešu aizsardzību, un uzraudzīt nolīguma īstenošanu un izpildi, un ziņot Komisijai.
6. Attiecībā uz nolīgumiem starp Ukrainu un EAA saskaņā ar 13. panta 8. punkta pirmās daļas c) apakšpunktu EAA uzrauga nolīguma īstenošanu un izpildi un ziņo Komisijai.
7. Attiecībā uz iepirkuma nolīgumiem starp Ukrainu un starptautiskām vai starpvaldību organizācijām saskaņā ar 13. panta 8. punkta pirmās daļas d) apakšpunktu Ukraina šādos iepirkuma nolīgumos iekļauj pienākumus attiecīgajām starptautiskajām vai starpvaldību organizācijām uzraudzīt iepirkuma īstenošanu un izpildi un ziņot Komisijai.

8. Šā panta 1.–7. punktu nepiemēro Ukrainas iepirkumiem saskaņā ar 13. panta 8. punktu attiecībā uz darbībām, izdevumiem un pasākumiem, kas saistīti ar citiem aizsardzības vajadzībām izmantojamiem ražojumiem, kuru vērtība ir mazāka par 7 000 000 EUR. Tomēr Ukraina regulāri ziņo Komisijai par to, kā tā uzrauga šo iepirkumu īstenošanu un izpildi. Komisija veic uz risku balstītas kontroles.
9. Ja Ukraina paziņo Komisijai par līguma vai nolīguma neīstenošanu saskaņā ar 20. panta 2. punkta g) apakšpunktu vai tā uzzina par ražojumu nepiegādāšanu saskaņā ar šo pantu vai līdzekļu neizmantošanu 16. pantā minētajā kontā, Komisija sadarbojas ar Ukrainu, lai pārprofilētu minētos līdzekļus saskaņā ar šo regulu.

18. pants

Pamatnolīgumu vai līgumu grozījumi

1. Ja darbības, izdevumus un pasākumus, kas saistīti ar aizsardzības ražojumiem, Savienībā īsteno, izmantojot 13. panta 8. punkta pirmās daļas b) vai c) apakšpunktā minētās metodes, šā panta 2.–4. punktā paredzētos noteikumus piemēro spēkā esošam pamatnolīgumam vai līgumam, kura priekšmets ir aizsardzības ražojumu iegāde un kuru izmanto minētajā īstenošanas metodē, un kurš neparedz iespēju to būtiski grozīt. Piemērojot šā panta 2. un 3. punktu, līgumslēdzēja iestāde, kas noslēgusi pamatnolīgumu vai līgumu, saņem iepriekšēju piekrišanu no uzņēmuma, ar kuru tā ir noslēgusi minēto pamatnolīgumu vai līgumu.

2. Iesaistītās dalībvalsts līgumslēdzēja iestāde spēkā esošu pamatnolīgumu vai līgumu par aizsardzības ražojumiem var grozīt, lai minētajam pamatnolīgumam vai līgumam kā pusi pievienotu Ukrainu, ja minētais pamatnolīgums vai līgums ir noslēgts ar uzņēmumu, kas atbilst kritērijiem, kuri ir līdzvērtīgi šīs regulas 13. panta 4. un 5. punktā noteiktajiem kritērijiem.
3. Atkāpjoties no Direktīvas 2009/81/EK 29. panta 2. punkta trešās daļas, iesaistītās dalībvalsts līgumslēdzēja iestāde var veikt būtiskus grozījumus pamatnolīgumā vai līgumā noteiktajos daudzumos, kuru paredzamā vērtība pārsniedz Direktīvas 2009/81/EK 8. pantā noteiktās robežvērtības, ja minētais pamatnolīgums vai līgums ir noslēgts ar uzņēmumu, kas atbilst kritērijiem, kuri ir līdzvērtīgi šīs regulas 13. panta 4. un 5. punktā noteiktajiem kritērijiem, un ciktāl grozījumi ir absolūti nepieciešami šā panta 2. punkta piemērošanai.
4. Šā panta 3. punkta minētās vērtības aprēķināšanas nolūkā atsaucēs vērtība ir atjauninātā vērtība, ja līgumā ir iekļauta indeksācijas klauzula.
5. Līgumslēdzēja iestāde, kas šā panta 2. vai 3. punktā minētajos gadījumos ir grozījusi pamatnolīgumu vai līgumu, *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicē attiecīgu paziņojumu saskaņā ar Direktīvas 2009/81/EK 32. pantu.

6. Šā panta 2. un 3. punktā minētajos gadījumos līgumslēdzējām iestādēm, kas ir pamatnolīguma vai līguma puses, piemēro vienlīdzīgu tiesību un pienākumu principu, jo īpaši attiecībā uz iepirkto papildu daudzumu izmaksām.

19. pants

Aizsardzības ražojumu brīvprātīga prioritizēšana

1. Tikai šīs regulas nolūkā un ja Ukraina saskaras ar nopietnām grūtībām līguma slēgšanā vai izpildē par tādu aizsardzības ražojumu piegādi, kas ir steidzami vajadzīgi un atbilst 13. panta 4. vai 5. punktā noteiktajām atbilstības prasībām, ekonomikas dalībnieks kopā ar iesaistīto dalībvalsti, kuras teritorijā atrodas tā ražotne, var kopīgi iesniegt Komisijai pieprasījumu paredzēt prioritātes piešķiršanas pasākumu, lai konkrētam šādu ražojumu, ko ražo minētais ekonomikas dalībnieks, pasūtījumam noteiktu prioritāti.
2. Šā panta 1. punktā minētajā kopīgajā pieprasījumā iekļauj šādus elementus:
 - a) Ukrainas sākotnējo pieprasījumu;
 - b) to ražojumu sarakstu, uz kuriem attiecas prioritātes piešķiršanas pasākums, šo ražojumu specifikācijas un daudzumus, kādos tie jāpiegādā;
 - c) termiņus, kādos jāpabeidz aizsardzības ražojumu piegāde;

- d) pierādījumus, ka ekonomikas dalībnieks bez prioritātes piešķiršanas pasākuma nevar izpildīt a) apakšpunktā minēto Ukrainas pieprasījumu; un
 - e) norādi par taisnīgu un samērīgu cenu, par kuru varētu veikt prioritātes piešķiršanas pasākumu, kā arī elementus, kas pamato minēto cenu.
3. Pēc 1. punktā minētā pieprasījuma saņemšanas Komisija bez nepamatotas kavēšanās novērtē minēto pieprasījumu.
4. Komisija 3. punktā minēto novērtējumu balsta uz objektīviem, faktiskiem, izmērāmiem un pamatotiem datiem, lai noteiktu, vai šāda prioritātes piešķiršana ir nepieciešama, lai risinātu 1. punktā minētās nopietnās grūtības.
5. Ja 3. punktā minētajā novērtējumā tiek secināts, ka prioritātes piešķiršana ir nepieciešama, Komisija ar īstenošanas aktu pieņem prioritātes piešķiršanas pasākumu, kurā nosaka:
- a) prioritārā pieprasījuma juridisko pamatu, kas ekonomikas dalībniekam jāievēro;
 - b) to ražojumu sarakstu, uz kuriem attiecas prioritārais pieprasījums, šo ražojumu specifikācijas un daudzumus, kādos tie jāpiegādā;
 - c) termiņus, kādos prioritārais pieprasījums ir jāpabeidz;

- d) prioritārā pieprasījuma labuma guvējus;
- e) to līgumsaistību tvērumu, pār kurām prioritārais pieprasījums prevalē;
- f) atbrīvojumu no līgumiskās atbildības saskaņā ar 7. punktā paredzētajiem nosacījumiem; un
- g) sodus, kas paredzēti 12.–18. punktā par to pienākumu nepildīšanu, kuri izriet no minētā īstenošanas akta.

Šā punkta pirmajā daļā minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 27. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

6. Šā panta 5. punktā minētais prioritātes piešķiršanas pasākums:

- a) tiek veikts par taisnīgu un samērīgu cenu, pienācīgi ņemot vērā ekonomikas dalībnieka alternatīvās izmaksas, izpildot prioritātes piešķiršanas pasākumu, salīdzinājumā ar esošajām līgumsaistībām; un
- b) saskaņā ar nosacījumiem, kas paredzēti 5. punktā minētajā īstenošanas aktā, prevalē pār jebkādām līgumsaistībām saskaņā ar privāttiesībām vai publiskajām tiesībām, kas saistītas ar aizsardzības ražojumiem, uz kuriem attiecas prioritātes piešķiršanas pasākums.

7. Ekonomikas dalībnieks, uz kuru attiecas prioritātes piešķiršanas pasākums, ievērojot 5. punktu, nav atbildīgs par jebkādu tādu līgumsaistību pārkāpumu, ko reglamentē iesaistītās dalībvalsts tiesību akti, ar noteikumu, ka:
- a) līgumsaistību pārkāpums ir absolūti nepieciešams, lai nodrošinātu atbilstību prasītajai prioritātes piešķiršanai;
 - b) ir ievērots 5. punktā minētais īstenošanas akts; un
 - c) 1. punktā minētā pieprasījuma vienīgais mērķis nebija nepamatoti izvairīties no iepriekšēja izpildes pienākuma saskaņā ar privāttiesībām vai publiskajām tiesībām.
8. Ekonomikas dalībnieks, uz kuru attiecas prioritātes piešķiršanas pasākums, var lūgt Komisiju grozīt 5. punktā minēto īstenošanas aktu, ja tas uzskata to par pienācīgi pamatotu, balstoties uz vienu no šādiem iemesliem:
- a) ekonomikas dalībnieks nespēj izpildīt prioritātes piešķiršanas pasākumu nepietiekamas ražošanas spējas vai ražošanas jaudas dēļ, pat ja pieprasījumam piemēro preferenciālu režīmu;
 - b) prioritātes piešķiršanas pasākuma pabeigšana ekonomikas dalībniekam radītu nesamērīgu ekonomisku slogu un īpašas grūtības.

9. Ekonomikas dalībnieks sniedz visu attiecīgo un pamatoto informāciju, lai Komisija varētu novērtēt 8. punktā minētā lūguma veikt grozījumus pamatotību.
10. Pamatojoties uz ekonomikas dalībnieka sniegto iemeslu un pierādījumu pārbaudi, Komisija pēc apspriešanās ar iesaistīto dalībvalsti, kuras teritorijā atrodas attiecīgā ekonomikas dalībnieka attiecīgā ražotne, un ar šīs dalībvalsts iepriekšēju piekrišanu var grozīt īstenošanas aktu, lai attiecīgo ekonomikas dalībnieku daļēji vai pilnībā atbrīvotu no šajā pantā noteiktajiem pienākumiem.
11. Ja ekonomikas dalībnieks pēc tam, kad tas ir nepārprotami piekritis Komisijas pieprasītajiem pasūtījumiem piešķirt prioritāti, tīši vai rupjas nolaidības dēļ neizpilda pienākumu piešķirt prioritāti minētajiem pasūtījumiem, tam piemēro naudas sodus, kas noteikti 12.–18. punktā, izņemot gadījumus, ja:
 - a) ekonomikas dalībnieks nespēj izpildīt prioritāro pieprasījumu nepietiekamas ražošanas spējas vai ražošanas jaudas dēļ, vai tehnisku iemeslu dēļ; vai
 - b) pieprasījuma izpilde vai pabeigšana ekonomikas dalībniekam radītu nesamērīgu ekonomisku slogu un īpašas grūtības, tostarp būtiskus riskus saistībā ar darbības pārtrauktību.

Ieņēmumi no naudas sodiem ir ārējie piešķirtie ieņēmumi Regulas (ES, *Euratom*) 2024/2509 21. panta 5. punkta nozīmē ārējās palīdzības programmai, saskaņā ar kuru Ukraina ir tiesīga saņemt atbalstu.

12. Ja Komisija to uzskata par nepieciešamu un samērīgu, tā ar īstenošanas aktiem var piemērot ekonomikas dalībniekiem naudas sodus, kas nepārsniedz 300 000 EUR, ja ekonomikas dalībnieks tīši vai rupjas nolaidības dēļ nepilda pienākumu izpildīt prioritāro pieprasījumu, ievērojot šo pantu.

Šā punkta pirmajā daļā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 27. panta 3. punktā.

13. Pirms lēmuma pieņemšanas saskaņā ar 12. punktu Komisija nodrošina iespēju attiecīgajam ekonomikas dalībniekam tikt uzklausītam atbilstīgi 15. punktam. Komisija ņem vērā jebkādu pienācīgi pamatotu pamatojumu, ko ekonomikas dalībnieks iesniedzis, lai noteiktu, vai naudas sodi tiek uzskatīti par nepieciešamiem un samērīgiem.
14. Nosakot naudas soda apmēru, Komisija ņem vērā pārkāpuma veidu, smagumu un ilgumu, tajā skaitā to, vai ekonomikas dalībnieks ir daļēji izpildījis prioritāro pasūtījumu un prioritāro pieprasījumu.

15. Pirms lēmuma pieņemšanas saskaņā ar 12. punktu Komisija nodrošina, ka attiecīgajiem ekonomikas dalībniekiem ir dota iespēja iesniegt apsvērumus par:
- a) Komisijas sākotnējiem konstatējumiem, tostarp par jebkuru jautājumu, saistībā ar ko Komisija ir cēlusi iebildumus;
 - b) pasākumiem, ko Komisija, iespējams, plāno veikt, ņemot vērā sākotnējos konstatējumus saskaņā ar šā punkta a) apakšpunktu.
16. Attiecīgie ekonomikas dalībnieki var iesniegt Komisijai savus apsvērumus par Komisijas sākotnējiem konstatējumiem termiņā, kuru Komisija nosaka savos sākotnējos konstatējumos un kurš nevar būt īsāks par 14 darbdienām.
17. Komisija, uzliekot naudas sodus, pamatojas tikai uz iebildumiem, par kuriem attiecīgie ekonomikas dalībnieki ir varējuši iesniegt piezīmes.

18. Ja Komisija ir informējusi attiecīgos ekonomikas dalībniekus par saviem sākotnējiem konstatējumiem, kā minēts 15. punktā, tā pēc pieprasījuma nodrošina piekļuvi Komisijas lietas materiāliem saskaņā ar noteikumiem par informācijas izpaušanu, par kuru panākta vienošanās, ievērojot ekonomikas dalībnieku likumīgās intereses aizsargāt savus komercnoslēpumus, vai nolūkā saglabāt jebkuras personas komercnoslēpumus vai citu konfidencialu informāciju. Tiesības piekļūt lietas materiāliem neattiecas uz Komisijas vai iesaistīto dalībvalstu iestāžu konfidencialo informāciju un iekšējiem dokumentiem, jo īpaši korespondenci starp Komisiju un iesaistīto dalībvalstu iestādēm. Šis punkts neliedz Komisijai izpaust un izmantot informāciju, kas vajadzīga, lai pierādītu pārkāpumu.
19. Šis pants neskar iesaistīto dalībvalstu tiesības aizsargāt savas būtiskās drošības intereses saskaņā ar LESD 346. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

V nodaļa

Finansējums un īstenošana

20. pants

Ukrainas atbalsta aizdevuma līgums

1. Sīki izstrādātus Ukrainas atbalsta aizdevuma finanšu noteikumus nosaka Ukrainas atbalsta aizdevuma līgumā.
2. Papildus Regulas (ES, *Euratom*) 2024/2509 223. panta 4. punktā noteiktajiem elementiem Ukrainas atbalsta aizdevuma līgumā ietver šādas prasības:
 - a) Ukrainas atbalsta aizdevumam jābūt aizdevumam ar ierobežotām regresa prasījuma tiesībām, kura atmaksas termiņš ir tad, kad iestājas j) apakšpunktā noteiktais atmaksāšanas izraisītājnotikums;
 - b) kā Ukrainas atbalsta aizdevuma nodrošinājumu Ukraina sniedz Savienībai saistību izpildes garantiju attiecībā uz tās prasību pret Krieviju par reparācijām. Minētās saistību izpildes garantijas vērtība jebkurā brīdī ir vienāda ar to līdzekļu vērtību, kas izmaksāti saskaņā ar Ukrainas atbalsta aizdevumu;
 - c) šim Ukrainas atbalsta aizdevuma līgumam un tajā paredzētajiem līdzekļiem piemēro tiesības, atbildību un pienākumus, kas paredzēti Regulas (ES) 2024/792 9. pantā minētajā Ukrainas mehānisma pamatnolīgumā;

- d) tās palīdzības summa, kura minēta šīs regulas 8. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) punktā, jāīsteno saskaņā ar Regulas (ES) 2024/792 III nodaļu, izņemot noteikumus par aizdevuma ilgumu un atmaksu, tostarp 22. pantā minēto aizņēmumu izmaksu subsīdiju, kuri jāreglamentē šai regulai;
- e) Ukraina izmanto tās pašas pārvaldības un kontroles sistēmas, kas ierosinātas ar Regulu (ES) 2024/792 izveidotajā Ukrainas plānā, arī pēc minētās regulas 6. panta 2. punktā minētā pieejamības laikposma;
- f) Komisijai ir tiesības visā projekta ciklā uzraudzīt Ukrainas iestāžu veiktās darbības, izdevumus un pasākumus saskaņā ar šīs regulas IV nodaļu;
- g) Ukrainai ir nekavējoties jāinformē Komisija, ja netiek īstenots kāds līguma vai nolīguma projekts, ko finansē no Ukrainas atbalsta aizdevuma;
- h) Ukraina turpina ievērot 5. panta 1. punktā paredzēto priekšnosacījumu;
- i) Ukraina neatceļ nevienu pasākumu, kas korupcijas apkarošanas jomā veikts saskaņā ar citiem pašreizējiem vai iepriekšējiem Savienības vai SVF atbalsta instrumentiem;

- j) Ukrainai jābūt atbildīgai par Ukrainas atbalsta aizdevuma pamatsummas atmaksu 30 dienu laikā, ja tiek izpildīts kāds no turpmāk minētajiem nosacījumiem, no kuriem katrs ir atmaksāšanas izraisītājnotikums šīs regulas nolūkos:
- i) Ukraina saņem naudu no Krievijas kā kara reparācijas, kompensācijas vai jebkādu finansiālu norēķinu – līdz šāda norēķina summai;
 - ii) 90 dienu laikā no dienas, kad Ukraina saņem nemonētārus aktīvus kā kara reparācijas, kompensācijas vai jebkādu finansiālu norēķinu no Krievijas, izņemot teritoriju – līdz šāda norēķina summai, kas jānosaka ar neatkarīgu vērtējumu. Pēc Ukrainas pieprasījuma Komisija var piešķirt šā termiņa pagarinājumu, ja tas ir stingri pamatoti;
 - iii) Ukraina pārkāpj h) apakšpunktu; vai
 - iv) ir konstatēts, ka saistībā ar Ukrainas atbalsta aizdevuma pārvaldību Ukraina ir iesaistījusies kādā krāpnieciskā, koruptīvā vai citā nelikumīgā darbībā, kas kaitē Savienības finanšu interesēm;

- k) Ukrainai ir jāatmaksā Ukrainas atbalsta aizdevums:
- i) ja ir izpildīti j) apakšpunkta i) un ii) punktā paredzētie nosacījumi – tās summas apmērā, kuru iegūst, neatmaksāto Ukrainas atbalsta aizdevumu dalot ar neatmaksātā Ukrainas atbalsta aizdevuma, jebkādu neatmaksātu reparāciju aizdevumu, ko snieguši G7 dalībnieki, un jebkādu nenokārtotu saistību saskaņā ar *ERA* aizdevumiem vērtību summu un tad iegūto rezultātu reizinot ar kara reparāciju, kompensāciju vai jebkādu finansiālu norēķinu no Krievijas naudas vērtību;
 - ii) ja ir izpildīti j) apakšpunkta iii) punktā paredzētie nosacījumi – Ukrainas atbalsta aizdevuma kopējās neatmaksātās summas apmērā;
 - iii) ja ir izpildīti j) apakšpunkta iv) punktā paredzētais nosacījums – tādas krāpšanas, korupcijas vai jebkādas citas nelikumīgas darbības, kas kaitē Savienības finanšu interesēm, vērtībā;
- l) visām Ukrainas atbalsta aizdevuma summām, uz kurām neattiecas k) apakšpunktā minētās saistības, jāpaliek spēkā līdz brīdim, kad iestājas turpmāki atmaksāšanas izraisītājnotikumi;
- m) maksājumu vai līdzekļu atgūšanas gadījumā Ukrainai jānorāda attiecīgie maksājumi no Ukrainas atbalsta aizdevuma, kas tiek atmaksāti vai atgūti;

- n) Savienībai ir tiesības izmantot Savienībā imobilizētos Krievijas aktīvus, lai atmaksātu aizdevumu, pilnībā ievērojot Savienības un starptautiskās tiesības;
- o) Ukrainai jānodrošina, ka no iepirkuma, kas saņem atbalstu no Ukrainas atbalsta aizdevuma, izrietošajās iepirkuma procedūrās un līgumos par citiem aizsardzības vajadzībām izmantojamiem ražojumiem ir ietverti pienācīgi atbilstības nosacījumi, kuru nolūks ir aizsargāt Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības intereses.

Ukrainas atbalsta aizdevuma līgumā iekļauj arī jebkādas citas prasības, kas vajadzīgas Ukrainas atbalsta aizdevuma īstenošanai, tostarp tās, kuras vajadzīgas, lai īstenotu šīs regulas 17. pantu.

- 3. Ukrainas atbalsta aizdevuma līguma noteikumu neievērošana ir pamats, lai Komisija pilnībā vai daļēji apturētu vai atceltu maksājuma vai tā daļu izmaksāšanu. Ukrainas atbalsta aizdevuma līguma atmaksas noteikumu neievērošana turklāt ir pamats tam, lai iestātos Ukrainas atbalsta aizdevuma pilnas vai daļējas neatmaksātās summas samaksas termiņš.
- 4. Ukrainas atbalsta aizdevuma līgumu pēc pieprasījuma vienlaikus dara pieejamu Eiropas Parlamentam un Padomei.

21. pants
Līdzekļu pieprasījums

1. Lai saņemtu finansiālo un ekonomisko palīdzību, Ukraina iesniedz Komisijai pienācīgi pamatotu līdzekļu pieprasījumu. Šādu līdzekļu pieprasījumu Ukraina principā var iesniegt Komisijai sešas reizes gadā.
2. Attiecībā uz budžeta palīdzību aizdevuma veidā, ko īsteno, ievērojot Regulas (ES) 2024/792 III nodaļu, līdzekļu pieprasījumu iesniedz saskaņā ar Regulas (ES) 2024/792 III nodaļu.
3. Attiecībā uz makrofinansiālo palīdzību saskaņā ar šīs regulas III nodaļu līdzekļu pieprasījumam pievieno ziņojumu saskaņā ar saprašanās memoranda noteikumiem.
4. Attiecībā uz palīdzību Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam saskaņā ar šīs regulas IV nodaļu:
 - a) līdzekļu pieprasījums var attiekties uz vairākiem ražojumiem. Par katru aptverto ražojumu līdzekļu pieprasījumā iekļauj līgumu vai nolīgumu saskaņā ar 13. pantu un grafiku saskaņā ar 14. pantu. Šādi līgumi vai nolīgumi var būt parakstīti vai projekta galīgajā redakcijā;
 - b) ja līdzekļu pieprasījumā pieprasītais finansējums pārsniedz 20 % no summas, kas darīta pieejama saskaņā ar 8. pantā minēto Padomes īstenošanas lēmumu, Ukraina sniedz detalizētu pamatojumu, tostarp par ietekmi uz turpmākiem līdzekļu pieprasījumiem saskaņā ar minēto īstenošanas lēmumu.

22. pants

Aizņēmumu izmaksu subsīdija

1. Atkāpjoties no Regulas (ES, *Euratom*) 2024/2509 223. panta 4. punkta e) apakšpunkta un atkarībā no pieejamajiem resursiem, Savienība var segt izmaksas, kas izriet no aizņēmuma aizdevumam Ukrainai un kas citādi būtu jāsedz Ukrainai (“aizņēmumu izmaksu subsīdija”). Minētās izmaksas ietver apkalpošanas izmaksas (finansējuma izmaksas, likviditātes pārvaldības izmaksas un administratīvo pieskaitāmo izmaksu apkalpošanas izmaksas, kas saistītas ar aizņemšanos un aizdevumiem).
2. Ukraina var pieprasīt aizņēmumu izmaksu subsīdiju katru gadu. Komisija var piešķirt aizņēmumu izmaksu subsīdiju par summu, kas nepārsniedz budžeta procedūras kontekstā pieejamo apropriāciju limitus.

23. pants

Lēmums par palīdzības izmaksāšanu

1. Komisija pieņem lēmumu par palīdzības izmaksāšanu, ņemot vērā savu novērtējumu par šādām prasībām:
 - a) saistībā ar makrofinansiālo palīdzību:
 - i) atbilstība 5. panta 1. punktā paredzētajam priekšnosacījumam;

- ii) saprašanās memorandā paredzēto politikas nosacījumu apmierinoša izpilde; un
 - iii) atbilstība 20. pantā minētajam Ukrainas atbalsta aizdevuma līgumam;
- b) attiecībā uz palīdzību Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam:
- i) atbilstība 5. panta 1. punktā paredzētajam priekšnosacījumam;
 - ii) apstiprinājums, ka līgumi vai nolīgumi attiecas uz ražojumiem saskaņā ar 13. pantu un ka Komisija neiebilst pret īstenošanas metodēm;
 - iii) apstiprinājums, ka Ukraina kopumā ievēro kvalitatīvos un kvantitatīvos pasākumu posmus, kas ietverti Padomes Īstenošanas lēmuma (ES) 2024/1447³⁰ pielikumā un visos tā grozījumos;
 - iv) atbilstība 16. pantā minētajiem pienākumiem un 20. pantā minētajam Ukrainas atbalsta aizdevuma līgumam; un
 - v) ciktāl nepieciešams, Ukrainas detalizētā pamatojuma atbilstība, ņemot vērā situāciju Ukrainā un pieejamo apsolīto un paredzamo ārējo finansējumu.

³⁰ Padomes Īstenošanas lēmums (ES) 2024/1447 (2024. gada 14. maijs) par Ukrainas plāna novērtējuma apstiprināšanu (OV L, 2024/1447, 24.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

Attiecībā uz budžeta palīdzību aizdevuma veidā, ko īsteno, ievērojot Regulas (ES) 2024/792 III nodaļu, palīdzības izmaksu īsteno saskaņā ar Regulas (ES) 2024/792 III nodaļu.

2. Ja ir ievērota pieejamā palīdzības summa, kas paredzēta saskaņā ar 8. pantu pieņemtajā Padomes īstenošanas lēmumā, un ja Komisija līdzekļu pieprasījumu novērtē pozitīvi, tā bez nepamatotas kavēšanās pieņem lēmumu, ar ko atļauj izmaksāt Ukrainas atbalsta aizdevumu. Attiecībā uz palīdzību Ukrainas aizsardzības industrijas spēju atbalstam minētā izmaksājamā summa ir vienāda ar līdzekļu pieprasījumā iekļauto līgumu vai nolīgumu vērtību.
3. Komisija 2. punktā minēto lēmumu attiecībā uz 1. punkta a) un b) apakšpunktu var pieņemt atsevišķi vai kopā ņemot.
4. Ja Komisijas veiktais līdzekļu pieprasījuma novērtējums ir negatīvs, tā bez nepamatotas kavēšanās informē Ukrainu, norādot sava novērtējuma iemeslus. Negatīvs novērtējums neliedz Ukrainai iesniegt jaunu līdzekļu pieprasījumu.

24. pants

Ukrainas atbalsta aizdevuma finansēšana

1. Lai finansētu palīdzību ar Ukrainas atbalsta aizdevumu, Komisija ir pilnvarota Savienības vārdā vajadzīgos līdzekļus aizņemties kapitāla tirgos vai no finanšu iestādēm atbilstīgi diversificētas finansēšanas stratēģijai saskaņā ar Regulas (ES, *Euratom*) 2024/2509 224. pantu.

2. Aizņēmumu un aizdevumu operācijas Ukrainas atbalsta aizdevumam veic euro.
3. Atkāpjoties no Regulas (ES) 2021/947 31. panta 3. punkta otrā teikuma, finansiālo palīdzību, ko Ukrainai sniedz no Ukrainas atbalsta aizdevuma, neatbalsta ar Ārējās darbības garantiju. Netiek veidoti uzkrājumi Ukrainas atbalsta aizdevumam, un, atkāpjoties no Regulas (ES, *Euratom*) 2024/2509 214. panta 1. punkta, uzkrājumu likmi nenosaka.

25. pants

Noteikumu par klasificētu informāciju un sensitīvu informāciju piemērošana

1. Klasificētu informāciju, ko izveido, apstrādā, glabā un ar ko apmainās vai dalās saskaņā ar šo regulu, attiecīgā gadījumā aizsargā saskaņā ar drošības noteikumiem, kas paredzēti Komisijas Lēmumā (ES, *Euratom*) 2015/444³¹, vai Padomē sanākušo Eiropas Savienības dalībvalstu nolīgumā par tādas klasificētas informācijas aizsardzību, ar kuru apmainās Savienības interesēs.

³¹ Komisijas Lēmums (ES, *Euratom*) 2015/444 (2015. gada 13. marts) par drošības noteikumiem ES klasificētas informācijas aizsardzībai (OV L 72, 17.3.2015., 53. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj>).

2. Lai atvieglotu klasificētas informācijas un sensitīvas informācijas apmaiņu starp Komisiju un Ukrainu un, attiecīgā gadījumā, iesaistītajām dalībvalstīm, Komisija izmanto drošu apmaiņas sistēmu.
3. Komisijai ir piekļuve informācijai, tostarp klasificētai informācijai, kas ir nepieciešama, lai tā varētu veikt tai šajā regulā uzticētos pienākumus un jo īpaši lai pārbaudītu maksājumu izmaksas nosacījumus un veiktu pārbaudes, pārskatīšanas, revīzijas, izmeklēšanas, ziņojumus, kā arī kontroles un revīzijas, kā minēts 20. pantā.
4. Informāciju, kas saņemta, piemērojot šo regulu, izmanto vienīgi tam nolūkam, kādam tā pieprasīta.
5. Komisija un iesaistītās dalībvalstis nodrošina, ka tirdzniecības noslēpumi un komercnoslēpumi, kā arī cita sensitīva informācija, kas iegūta un sagatavota, piemērojot šo regulu, tiek aizsargāta saskaņā ar Savienības un attiecīgajiem valstu tiesību aktiem.

VI nodaļa

Nobeiguma noteikumi

26. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 13. panta 10. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku no ... [septiņas dienas no šīs regulas spēkā stāšanās dienas].
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 13. panta 10. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.

5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar 13. panta 10. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

27. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz iesaistīto dalībvalstu pārstāvju komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Eiropas Aizsardzības aģentūru uzaicina novērotājas statusā, lai tā komitejai sniegtu savu viedokli un speciālās zināšanas. Arī Eiropas Ārējās darbības dienestu uzaicina palīdzēt komitejas darbā.
3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

28. pants

Ukrainas atbalsta aizdevuma dialogs

1. Lai sekmētu dialogu starp Savienības iestādēm, jo īpaši starp Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju, un lai nodrošinātu lielāku pārredzamību un pārskatatbildību, Eiropas Parlamenta kompetentā komiteja var aicināt Komisiju apspriest šīs regulas īstenošanu.
2. Eiropas Parlaments rezolūcijās var paust savu viedokli par Ukrainas atbalsta aizdevumu.
3. Komisija ņem vērā visus elementus, kas izriet no viedokļiem, kuri pausti Ukrainas atbalsta aizdevuma dialogā, tostarp Eiropas Parlamenta rezolūcijas, ja tādas ir sagatavotas.

29. pants

Informācija Eiropas Parlamentam un Padomei

1. Komisija informē Eiropas Parlamentu un Padomi par norisēm saistībā ar šīs regulas īstenošanu, tostarp par 4. panta 4. punkta, 6. panta 1. punkta, 7. panta 5. punkta, 11. panta 4. punkta, 20. panta 3. punkta un 23. panta 2. punkta īstenošanu, un bez nepamatotas kavēšanās iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei attiecīgos dokumentus. Informāciju, ko Komisija nosūta Padomei saistībā ar šo regulu vai tās īstenošanu, vienlaikus dara pieejamu Eiropas Parlamentam, vajadzības gadījumā ievērojot konfidencialitātes pasākumus.
2. Par šīs regulas īstenošanu iepriekšējā gadā Komisija līdz 2027. gada 30. jūnijam un līdz 2028. gada 30. jūnijam iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā ietver minētās īstenošanas izvērtējumu. Minētajā ziņojumā:
 - a) izvērtē Ukrainas atbalsta aizdevuma īstenošanā panākto progresu;
 - b) sniedz informāciju par 17. pantā minēto uzraudzību; un
 - c) novērtē Ukrainas ekonomikas stāvokli un perspektīvas, kā arī 11. panta 1. punktā minēto politikas nosacījumu īstenošanā panākto progresu.

3. Komisija līdz 2029. gada 30. jūnijam iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei izvērtējuma ziņojumu, kurā novērtēti šajā regulā paredzētā Ukrainas atbalsta aizdevuma rezultāti un efektivitāte pēc tā īstenošanas un tas, kādā mērā tas ir veicinājis palīdzības mērķu sasniegšanu.

30. pants
Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Dalībvalstīm, kuras iesaistās ciešākā sadarbībā, pamatojoties uz lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar LESD 331. panta 1. punkta otro vai trešo daļu, šo regulu piemēro no attiecīgajā lēmumā norādītās dienas.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama iesaistītajās dalībvalstīs saskaņā ar Līgumiem.

...

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja / priekšsēdētājs
